

PRAG SİYASİ TAARRUZA GEÇTİ

Çekler, karşılarındaki müttehid cepheyi yıktıktan sonra Almanlarla kozlarını yalnızca paylaşmak istiyorlar

Hitler'in bu vaziyet karşısında vekayii tacil ederek bir emrivaki yapmasından korkuluyor

Fakat Londra sulhdan ümidvar

Mutlu bir günün
6 ıncı yıldönümü

Bugün dil bayramı büt-
tün memlekette teza-
hüratla kutlanıyor

Bugün, Türk milleti ne büyük günlerinden birini yaşıyor. Altı yıl önce bugün, ilk defa olarak, Dil Kurultayı toplanmış, Ulu Önderimiz Atatürk'ün yüksek himaye ve irşadları altında ana dilimizin geniş varlıklarını ortaya atmıştı.

Her yıl olduğu gibi bu sene de Türk ulusunun öz diline kavuştuğu bu büyük ve mutlu gün memleketin her tarafında ve şehrimizde mecasimle kutlanacaktır.

Asırlarca, Türk'ün ve Türklüğün tarih başından evvel doğmuş, medeniyet ve kültürüne gözlerini kapatan eski nesillerin bu büyük hatası da, tıpkı diğer şeylerde olduğu gibi, Kurtarıcımız ve Büyük Önderimiz Atatürk'ün irşadlarıyla ve Cumhuriyet rejiminde anlaşılmış ve düzeltilmiştir.

Türk'ün Büyük Atasının büyük bir vukufu vaki irşadları üzerine yapılan araştırmalar sonunda Güneş - Dil teorisi elde edilmiş ve bu tez; cenebi dil âlimleri tarafından da kabul edilmiş, 1 Eylül 1937 de Bükreşte toplanan beynelmilel arkeolojik ve antropolojik kongreye ve 20 Eylül 1937 de İstanbul'da toplanan İkinci Tarih Kurultayında da tebliğ edilerek

İngiliz ve Fransız diplomatları Londrada görüşürlerken Çekoslovakya da millî müdâaa tertibatı almakta devam ediyor.

Resim, Çekordusunun, Pragın garbında yaptığı manevrada vaziyetin vahametine rağmen askerlerin neş'elerini muhafaza ettiğini gösteriyor.

Londra müzakerelerinin
bugün bitmesi muhtemel

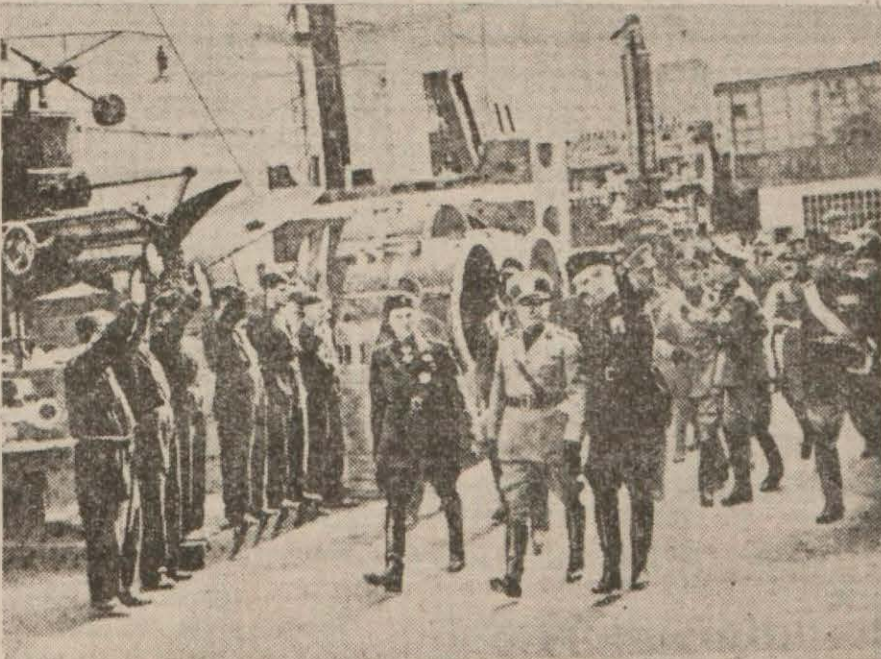
Çemberlayn'ın Hitler'le yaptığı son görüşmede mutabık kalınan esaslar Fransızlarca da kabul edilecek mi?

bir anlaşma olursa Prag'ın Alman muhtırasını kabul etmesi için tazyik edilerek sulhun kurtarılacağı söyleniyor

İngilterede Çemberlayn
aleyhine nümayişler
tertib edilmeğe
başlandı

Londra 26 (Hususi) — Fransız nazırları ile dün akşam başlanan müzakerelere bu sabah da devam edilmiştir. Dün geceki görüşmeler hakkında henüz hiçbir haber sızmamıştır. Müzakerelere bugün öğleden sonra da devam olunacağı ve bu akşam bir tebliğ neşredileceği söylenmektedir.

İngiliz ve Alman devlet adamlarının mutabık kaldıkları son esaslar hakkında, Fransız devlet adamlarının da muvafakatı alınmaktadır. (Devamı 6 ıncı sahifede)

Mütem'ediyen nutak söyliyerek Hitler'e muzaheret eden musolini son Tiryeste tefişleri esnasında

Prag, Lehistanın
arazi taleblerini
kabul ediyor

Çek Cumhurreisi Leh
Cumhurreisine hususî
bir mektub gönderdi
Varşova vaziyetten
memnun

Londra 26 (Hususi) — Öğrenildiğine göre Çekoslovakya Cumhurreisi Benes, Lehistan Cumhurreisi Musikiye kendi elile yazılmış bir mektub

Peşte müttehid cephesini bozmak ve Almanya ile kozunu karşı karşıya kalarak paylaşmak istemektedir. Pragın bu siyasi manevra ve taarruzunda ne dereceye kadar

Fransız Nazırlarının Paris hava meydanında Londra'ya hareketleri esnasında. 1 — Dalad — Bone

göndermiştir. Prag hükümeti, bugün Lehistanın 21 Eylül tarihli notasına da cevap verecektir. Benes'in Cumhurreisine vaki olan müzakeratı, Leh - Çekoslovak ihtilafının mahiyetini değiştireceği zannedilmektedir.

Çekoslovakyanın Leh hükümetine vereceği cevabın muhteviyatına dair alınan malûmata göre de Prag hükümeti, Lehistan ile Çekoslovakya arasındaki arazi ihtilafının halli talebine müsbet bir surette cevap verecektir.

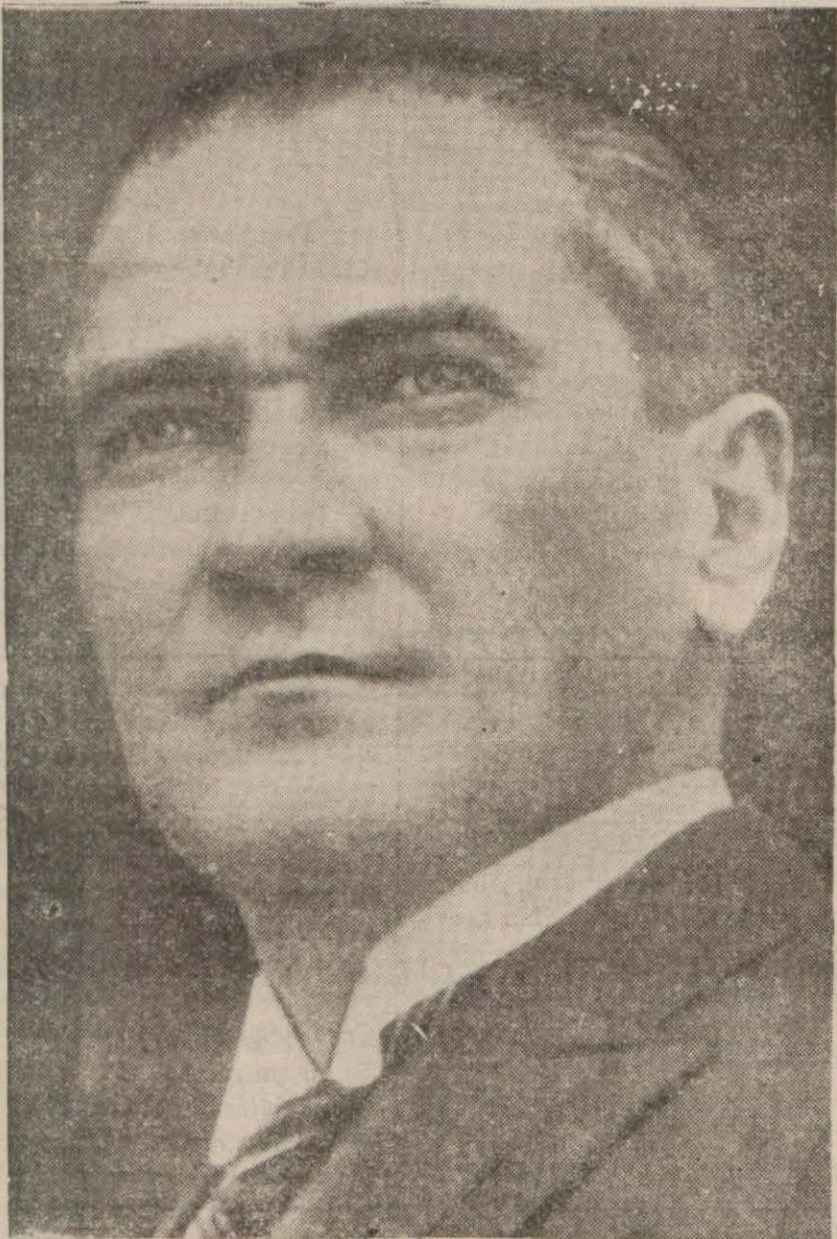
Siyasi mahfellerin kanaatine göre Prag bu suretle hareket etmekle Berlin - Roma - Varşova -

muvaffak olacağı henüz kestirilemez.

LEHLER VAZİYETTEN
MEMNUN

Varşova 26 (Hususi) — Çekoslovakyanın Lehistanın arazi taleblerini kabul edeceği hakkındaki Pat ajansının tebliği Lehistan'da büyük bir memnuniyet uyandırmıştır.

Çekoslovak hududunun yakınında oturan Leh ahalisi, bu tebliğ üzerine büyük şenlikler yapmışlar ve Çekoslovak hududuna yaklaşıp öte tarafta bulunan millettaşlarını selâmlamışlardır. (Devamı 6 ıncı sahifede)

her ikisinde de müspet karşılanarak bir kat daha kuvvetlenmiştir.

İşte altıncı yıldönümü kutlanıyor bu mutlu gün münasebetile bugün saat 18 de Türk Dili Kurultayı adıyla Ankara radyosunda verilecek söyleviyle merasim başlayacaktır. Bugün Ankara ve İstanbul radyoları birleştiler, söylev her tarafta dinlenecektir.

İstanbuldaki bütün Halkevlerinde bugün merasim yapılacaktır. Ev başkanları, profesörler dilimiz hakkında değerli sözler söyleyeceklerdir.

Saatlerce yalınayak başı kabak, alevlerle..

Çenkleşenler ne zevk duyarlar?..

Trakya'da, yirmiden seksen yaşına kadar bir çok kadınlar, 10 santimetre tahtında bir ateş üzerinde saatlerce dansederler.

Yirminci asırda, mesafenin azaldığı, dünyanın küçük görüldüğü ve seyahatin çok rahat olduğu bir devirde çiviler üzerinde yürüyen, ateş yiyen, diri diri mezara gömülen ve haftalardan sonra yine diri çıkan fakirler görmek için Hindistana, uzak memleketlere gitmiye lüzum yok.

Sık ormanlardan sonra mavi Tuna'nın kenarındaki Belgrad'dan geçerseniz, Bulgaristan'a gidersiniz.

Orada Trakya'da; Trakya, Yunanistan ve Karadeniz arasında sıkışmış bu esrarengiz yerin dağları arasındaki bazı küçük köylerde garib bir âdetin elân yaşadığını hayretle görürsünüz.

Erkekler, bilhasas her yaşta

ler. Bu, delikanlılara birer ikon verir. Bu ikonlar, azizleri musavverdir. Ve hususî bir kilisede, hususî bir odada muhafaza olunur.

Sonra bir alay tertib edilir. Alayın önünde müzikacılar, ellerinde ikonları tutan köy delikanlıları yürürler. Alay, bütün köyü dolaşır. Dansedenler her eve girerler, müzikla dinî havalar çalarlar ev sahiblerine istikbalden haber verirlir. Hastaları okurlar, üflerle. Bir takım nasihatlerde, tavsiyelerde bulunurlar. Buna mukabil de para, hediye, hattâ yiyecek alırlar. Bu, bütün gün böyle devam eder.

Nihayet güneş batar. Etrafa karanlık çöker. Köy halkı, gece yarısına doğru meydana veya ormanın kenarında toplanırlar. Bir halka teşkil ederler. Koyun veya dana kızartırlar, yerler ve içerler. Ziyafet devam ederken orta yere

kadınlar her sene, mayıstan ağustos nihayetine kadar bir çok defalar ateş üzerinde dansederler. Vahşicee bir dans... Saatlerce, ayakları çıplak olduğu halde kor halinde bulunan bir ateşin üzerinde oynarlar dururlar. Bu sırada davullar, zurnalar durmadan çalar.

Bulgaristan'da, son zamanlarda bu âdeti riayet azalmıştır. Bununla beraber bazı köylerde elân oynayanlar vardır.

Bunlar eenebilerden çekinirler. Yabancıların danslarını görmelelerini istemezler.

Ateş oyuncularının ağızlarından bir söz alabilmenin imkânı yoktur. Fotoğraflarını aldırma istemezler. Âdetleri hakkında bir söz söylemeyi, malûmat vermeyi küfür gibi, mukaddesata hürmetsizlik gibi telâkki ederler. Çünkü ateş üzerinde oynamak onlara bir nevi ibadettir.

Yortu günü, bütün köy halkı heyecan içindedir. Köylüler, yalnız dansedecekler müstesna, yortu elbiselerini giyerler.

Küçük köyde derin bir sükûnet hüküm sürer, gülen, söyliylen yoktur. Zira akşamata ateş üzerinde dansedecektir.

Köy delikanlıları sefin, yani ateşin üzerinde en çok danseden erkeğin veya kadının evine gider-

bir çok çalı parçası yığarlar, ateşlerler.

Az sonra alay görünür. Bu defa müzikla en güzel havaları çalar. Dansözlerin ellerinde de bir ikon vardır. Anlaşılmaz bir ilâhi söyleyerek ve dansederek yaklaşırlar. Ateşin etrafında dönerler. Ayakları çıplaktır.

Bu devir, yarım saat kadar sürer. Müzikla aynı havayı tekrar eder, durur. Halk, dikkat ve hürmetle dansın başlamasına intizar eder.

Ateşin etrafında bulunanların yüzleri kızarır, aınlarından terler akar. Fakat o, hiç müteessir olmaz. Oynar, oynar... Arasıra bağırır: ouh, ouh, hihi oissi, oissi. Ellerini kaldırır, indirir. Etraftakiler salladıkları buhurdanlarda yanan günlüğün dumanlarını yutar. Yani bütün etrafındakileri görmez, ayaklarında bir acı hissetmez.

Bu yarım saat kadar sürer. Bir Mestiarı danstan menetmiye kalkışmayız. Zira hastaları, bazan da ölüverir.

Saat, sabahın üçü. Ateş, dansözlerin ayakları altında ezilir, sönmeye başlar. Dansözler de yorulmuştur. Halk yavaş yavaş dağılır. Mestiarlar, sefin evine giderler. Ayaklarında bir yanık e-

FIKRA

Gulyabani, münasebetiyle

NAHİD SİRBE

Fransızca'dan yapmakta oldu - ğum bir tercümenin ilk sahifelerini bırakmak üzere uğradığım Hilmi Kitabevinde, muhterem üstadımız Hüseyin Rahminin Gulyabani adlı romanının yeni harflerle basılmış bir nüshasını tezgâh üstünde gördüm. Ve uzak bir mazinin sayısız hatırası zihnimde canlanıverdi. Ben anemim ve ablam babamın evinde kızıldan yatıktı. Zavallı ablam ölmüş, fakat bana haber verilmemişti. Ben de ölümlerden kurtulacak artık ne kahet devresine girmiştin. Ve henüz beş yaşında iken aralarında talâk olan anemle babam, ilk ve son defa olarak bu hastalık münasebetiyle bir arada görüyordum. İşte bu Gulyabaniyi babam, bu nekahet devresinde avunmaklığım için bir gelişinde getirmişti. Ve bu o kadar lâtif, merakâver ve pürhaya bir eseri ki, bana okurken dertlerini unutarak anemim de kahkahalarla güldüğü oluyordu. İçindeki birbirinden acayip tabir ve beyitler de dilimizden aylarca düşmediydi. Hafızamda eser öyle yer almıştı ki, aradan geçen uzun yıllara rağmen her şeyi bütün teferrüatla hatırlarım.

Çamlicadan çok uzaklarda, (Yedi çobanlar) adlı bir çiftlik ah-lâksız yeğenleri tarafından adı deliye çıkartılarak kapatılmış çok zengin bir kadın ve kendisini kabilesi hakikaten çıldırtmak, bu kabili olmazsa deliliği kanaatini herkeste idame etmek için bu iki uğursuzun çevirdiği türlü dolablar meydanında çiftlik kâhyası da zavallı kadına arada bir gulyabani şeklinde gösteriliyor. Ve hâlâ heyecan ve merakını duyduğum türlü safhadan sonra bütün hakikat meydana çıkıyor. İçinde hakikaten bütün bir âlem yaşayan ve çok kudretli tekniği sayesinde en olamayacak şeylere en mümkün ve zıynetler mahiyeti veren bu roman, muharriri büyük bir garbisanile yazsardı mühim bir servet kazanırdı. Biz de uzun yıllardan sonra ikinci tabını idrak edebiliyoruz.

İlâve edeyim ki, bu romanın içinden, fevkalâde tabiat manzaraları da ihtiva etmek üzere pek heyecanlı ve sürükleyici bir film senaryosu adeta hazır durup sabırsızlanmaktadır. Filmcilerimi - zi üstadın bilmiyorum kaçınıcı eseri olan bu güzel kitabın okumağa davet ederim.

seri yoktur. Ufak bir kabarcık, kırmızılık bile görülmez. Şef kendilerini karşılar. Seher vakine kadar yerler, içerler...

Güneş çoktan yükselmiştir. Fakat köyde derin bir sükûnet vardır. Halk derin bir uykudadır. O gün tarlalarında, bağlarda kimse görülmez. Bütün işler yüzüstüne bırakılmıştır.

Mestiarların diğer köylerden bir farkı yoktur. Tarlalarında çalışırlar. Çok dindardırlar. Daima kiliseye giderler. Perhize çok riayet ederler: Et yemezler, içki iç-

mezler. Ateş üzerinde dansı dinî bir vazife bilirler. Azizlerin kendilerini hayıya ettiğine itikadları, imanları vardır. Bu dansın halka refah ve saadet getireceğini, hastalıklardan muhafaza edeceğini, ekinlere, bağlara bolluk vereceğini zannedeler.

Ateş üzerinde dans etmek babadan evlâda, atadan kâda geçer. Ayan birisi, bazan birdenbire danilesi arasında Mestiar bulunması karar verir. Eğer bu kadın ise aile ocağını terketmek mecburiyetindedir. Kocası ise kocası kendisini bırakır.

Bu işin tarifesini bilmiyordum. Garson kız da kendisine ücret hakkında fazla malûmat vermemişti.

— Affedersiniz, dedi, ben otelinizin acemisiyim.. Ve çantasından tekrar para alarak, üstünü tamamladı. Viçelli manâli bir gülüşle teşekkür ederek odadan ayrıldı. Ayten kendi kendine: — Ne garip memleket.. Ne garip otel.. Ne garip adam.. Diye söylenerek uyudu.

Ayten ertesi gün gözlerini açar açmaz garsondan bir sabah gazetesi istedi.

Merakla göz gezdirmeye başladı. O ne?!

Gazeteler Aytenin bahsediyorlardı. Şu satırlar üzerinde durdu:

Viçelli terbiyesini, ciddiyetini muhafaza ediyordu. Kolundaki saata baktı.

Vakit geldi, madam! Öteki müşteri şimdi beni bekliyor. Müsaadenizle..

Ayten başı ucundaki çantasını açtı. On lîret aldı. Ve masajere uzattı.

Viçelli paraya şöyle bir göz attı: — Çok az, madam! Benim vizitem 20 lîrettir. Ondan fazlasını bahşış olarak alırım.

Ayten mahcubiyetinden kıpkı-

Emlâk bankasının gerinde bir teşebbüsü

Üç aylık maaşların vize muamelesinide banka yaptıracak

Banka imar işlerine iştirak ediyor İpotek işlerinde de halka yeni kolaylıklar gösteriliyor

Emlâk Bankası direktörü Şerif Kısakürek, bankanın faaliyeti, halka temin edilen kolaylıklar ve müstakbel projeler hakkında «Son Telgraf» a izahatta bulunarak, müessesenin mesaisini muhtelif cephelerden şu suretle anlatmıştır:

— Bankamızın ipotek mukabilinde yaptığı ikrazat, geçen seneye nazaran, bu sene % 80 nisbe - tinde artmıştır; bunun bazı sebepleri vardır, meselâ, faiz nisbeti % 8,5'â indirilmiştir. Ve ayrıca komisyon namile hiç bir şey alınmamaktadır. Sonra, bu sene izmitte de faaliyete başladık. İzmit Türk Ticaret Bankası vasıtasile ipotek mukabilinde ikraz talebini kabul ve intaç etmekteyiz. Muhabirimiz olan mezkûr banka, bu hususta, izmitteki gayri menkul mülk ve inşaat sahiplerine her türlü kolaylığı göstermektedir. Bundan başka İstanbul şubesi Bursada da hazır bina ve inşaat mukabilinde ikrazat yapmaktadır. Müracaat edenlere kolaylık olmak üzere Ekspertiz masraflarını, geçen senelere mukabil kıyas olma - yacak kadar indirdik; meselâ geçen sene müracaat ederek bir lira istiyen bir kimseden bir kaç lira ekspertiz masrafı alınırken bu sene yalnız bir lira alınmaktadır.

Gayri menkul üzerine bağlanmış sermayeleri mütedavil bir hale getirmek ve tüccara sermaye hususunda seyyaliyet temin edilmek maksadile ticari mahiyet - te ipotekli hesabı cariler de açıyo - ruş. Bu hesaplar sahiplerinin arzularına göre daima serbest bir halde emirlerine âmadıdır; her gün para çekebilir, ve her gün para getirebilirler. Hattâ aslında borçlu olan bu hesaplar, yapılan tevdiat ile alacaklı vaziyete geçtiği halde matlûp bakiyeleri için sahipleri lehine bankaca münasip faiz dahi verilmektedir. Yalnız gayri menkul değil, esham, tahvilât ve altın üzerine de çok müsait şeraitle hesabı cari açılmaktadır.

Bina üzerine olan ikrazatımız, yalnız kâğır binalara münhasır değildir; içi, dışı yağlı boyalı, iyi

mezler. Ateş üzerinde dansı dinî bir vazife bilirler. Azizlerin kendilerini hayıya ettiğine itikadları, imanları vardır. Bu dansın halka refah ve saadet getireceğini, hastalıklardan muhafaza edeceğini, ekinlere, bağlara bolluk vereceğini zannedeler.

Ateş üzerinde dans etmek babadan evlâda, atadan kâda geçer. Ayan birisi, bazan birdenbire danilesi arasında Mestiar bulunması karar verir. Eğer bu kadın ise aile ocağını terketmek mecburiyetindedir. Kocası ise kocası kendisini bırakır.

Bu maaşlar hususunda da banka yine halkın ihtiyaçlarını gözönünde bulundurulmuş; meselâ, eyül iptidasından maaş sahiplerine eyül, teğrinievvel, teğrinisanî maaşlarını peşinen tediye ederse, isteyenler, ikinci 3 aylık, yeni, kanunuevvel, kanunusani, subat aylıklarını bankaya iskonto ettirebilirler.

Maaşların daha kolay verilmesi için, banka, vize muamelesini bizzat kendisi yaptırmak hususunda ihzaratta bulunmakadır.

Hâle yapılmakta olan formalite şudur: Bir mütakait maaşını almak için evvelâ mensup olduğu mal müdürlüğüne giderek koponunu vize ettirmek, yani maaş tutarını mal müdürlüğünde, kupon üzerine yazdırıp tasdik ettirmek mecburiyetindedir. Bu suretle maaş sahipleri iskonto için evvelâ mal müdürlüğüne gidip sıra almak, sonra da bankaya gelip bir gün tayin ettirerek muamelesini bitirmek mecburiyetindedir.

Halbuki bu vize işini banka deruhte ederek maaş sahiplerini mal müdürlüklerine müracaattan varesten kılınca, bunlar vize için, hiç uğraşmaksızın doğrudan doğruya bankaya geleceklerdir. Bu usulün

Gazetenin, Aytenin yattığı otelden bahsetmemesinden anlaşıyor - du ki, Naci Demir El onun şerefini ve aile haysiyetini de düşünmüş, gazetelere adresi vermemişti.

Fakat, gazeteciler için, böyle bir vak'a ile alakadar olan kadının adresini öğrenmek güç bir iş miydi?

Bu sırada garson kızlardan biri geldi.

— Madam, kahvaltınızı buraya mı getireyim? Yoksa, salona incecek misiniz?

— Evet.. Evet.. Buraya getir. Biraz rahatsızım.. Salona inmiyeceğim

— Peki madam. Vakit gecikmişti de. Salona inince merak ettim.

Garson kız giderken, Ayten seslendi: — Durunuz...

(Devamı var)

DışPolitika

İntizar devresi

Yazan: Ahmed Şükrü ESMER

İngiliz Başvekili Çemberleyn, katî neticeyi elde etmeden Almanya'dan geri dönmüştür. Fakat Londra'ya varır varmaz söylediği sözlerle bakılacak olursa, büsbütün eli boş olarak da geri dönmüyor: Almanya'nın Çekoslovakya hükûmetine hitaben yazılmış bir mektubunu getirmiştir. Bu mühîş mektubun muhteviyatını ve hamîlinden öğrenmiyoruz. Musolini, dün söylediği bir nutukta, bunun hakikatte Çekoslovakya'ya hitaben yazılmış bir ultimatom olduğunu bildirmiştir. Faşist liderine göre, Almanya, bu mekup ile Sûdet mntakalarının tahliyesi için Çekoslovak hükûmetine yedi gün mühlet vermektedir. Teğrinievvelin birinci günü tahliye edil - sin edilmemesi, Almanya Sûdet mntakalarını işgal edecektir. Musolini'nin malûmatı doğru ise, ve doğru olduğundan emin olmasaydı, on binlerle halka hitaben irad ettiği nutukta bu derece katî olarak söyleyemezdi, sulh ay başına kadar müemmen demektir.

Fakat mektup, başından beri sıkı ketumiyet muhafaza edilen Hitler - Çemberleyn müzakerelerini aydınlatmıyor. Bilâkis esrar perdesini daha ziyade kalınlaştırıyor. Hitler ile Çemberleyn arasındaki birinci mülâkatta Nazi sefinin, Çekoslovakya'dan, Sûdet mntakalarının ayrılmasını teklif ettiği söylenmişti. Çemberleyn bu teklifi hamil olarak Londra'ya geri döndü. Evvelâ kabinedeki arkadaşlarını kandırdı. Sonra Fransız başvekili ile hariciye vekilini ikna etti. Bu iki büyük devlet Çekoslovakya'yı tazyik ettiler. Çekoslovakya da razı oldu. Ve Çemberleyn Almanya'ya avdet etti. Meselenin halline artık bir emrivaki nazariyle bakılırken, ansızın müzakereler inkıtaa uğradı. Bu inkıtaa sebep de Almanya'nın, müzakerede devam ettiği müddet, Sûdet arazisini işgal etmemek için taahhüdün grışmekten çekinmesi imiş. Bu sebep pek makul görünmüyor. Çünkü Çekoslovakya'yı gönderdiği mektuptan Hitler'in de yedi sekiz günden evvel Sûdet mntakalarını işgal etmeye niyeti olmadığını anlaşılmaktadır. Çemberleyn'in ricası üzerine bu müddet daha birkaç gün tehir edilebilirdi. Ve bu arada tahliye edilecek olan mntakalar tesbit edilmiş olurdu. Almanya, Sûdet mntakasını büyük Almanya'ya ilhak etmek istiyor. Çekoslovakya da buna razıdır. Yani ihtilâfın en ehemmiyetli safhası halledilmiş demektir. İş bu raddeye geldikten sonra tahliyenin birkaç gün evvel veya sonra yapılması etrafında çıkan bir ihtilâf yüzünden dünya sulhunun tehlikeye düşürülmesi makul ve mantıkî görünüyor.

Çünkü hakikaten İngiliz başvekilinin Almanya'dan avdeti üzerine, enternasyonal münasebetler tarihi misyonunu yapmaya karar vermezden evvelki atmosfer içine atılmıştır. Hattâ krizis daha had bir safhaya girdiği iddia edilebilir. Çekoslovakya umumi seferberlik ilân etmiş. Fransa ve İngiltere tedbirler almışlardır. Polonya ve Macaristan, Almanya'nın arkasından yürümek için fırsat kolluyorlar. Fransa, Çekoslovakya'ya bir tecavüz halinde tekrar yardım vâdetmiştir. Sovyetler de Fransa'nın yardımına lunması kaydiyle taahhütlerini yapacaklarını tekrar etmişlerdir. İngiltere de eski vaziyetene ricat etmiş görünüyor: Yani yalnız Çekoslovakya yüzünden bir harba girişmeyecektir. Fakat harp çıkarsa bitaraf kalmayı vâdetmiyor. Almanya'ya gelince; geçen haftaya nazaran esas davası kuvvetleşmiş oluyor. Yani Sûdet mntakasının işgal etmek hakkı tanınmıştır. Fakat bu hedefe varmak için kuvvet istimaline teşebbüs ederse, geçen haftaya nazaran daha haksız çıkacaktır.

★ Amerika bütün pürüzlü meselelerin müzakereleri yolile halledilebileceği kanaatinde.

Denizbank Kooperatifi

Denizyolları kooperatifi yeni bir şekil alıyor

Yıllardanberi faaliyet halinde bulunan ve azasına bir hayli istifadeler temin eden Denizyolları kooperatifinin Denizbank kooperatifi haline sokulması kararlaştırılmıştır.

Kooperatifin 11 birinciteşrinde yapacağı umumî toplantıda nizamnamesinde bu esasa göre değişiklik yapılacaktır. Bu suretle yeni kooperatiften Denizbankta çalışan ve Denizbanka bağlı olan bütün müesseselerdeki memurlar istifade edebileceklerdir.

Kooperatif, ortakların lüzumu olacak her türlü yiyecek, içecek, giyecek, mefruşat, mahrukat gibi bütün istihlak eşyasını temin edecektir.

KÜÇÜK HABERLER

★ Evvelki gece 14 yaşında Rifat adlı birisi sarhoş iken Parkotel önünde bir bekçiyi noktada bulunan polis ve diğer devriye polisi döğmüştür. Tek başına hepsile başan çıkan Rifat güçlükle tutularak karakola götürülmüş, dün de adliyece verilmiş ve 16 gün hapse mahkûm edilmiştir.

★ Yeni defterdar işe başlamıştır.

Gazetenin, Aytenin yattığı otelden bahsetmemesinden anlaşıyor - du ki, Naci Demir El onun şerefini ve aile haysiyetini de düşünmüş, gazetelere adresi vermemişti.

Fakat, gazeteciler için, böyle bir vak'a ile alakadar olan kadının adresini öğrenmek güç bir iş miydi?

Bu sırada garson kızlardan biri geldi.

— Madam, kahvaltınızı buraya mı getireyim? Yoksa, salona inecek misiniz?

— Evet.. Evet.. Buraya getir. Biraz rahatsızım.. Salona inmiyeceğim

— Peki madam. Vakit gecikmişti de. Salona inince merak ettim.

Garson kız giderken, Ayten seslendi: — Durunuz...

(Devamı var)

ONU BEN BOĞDUM

AŞK, HEYECAN ve İHTİRAS ROMANI

Tetrika N. 117

Yazan İskender F. SERTELLİ

— Sonra ne oldu? — Otelimizde bir hafta kaldıktan sonra İspanyaya döndü. Aradan bir ay geçmeden kendisinden bir mektub aldım. Beni İspanyaya - on beş gün için - davet ediyordu.

— Gittiniz mi? — Hayır.. Gitmedim.

— Niçin gitmediniz? Mademki çok zengindiniz..

— Evet, çok zengindiniz. Her masajda otel parası kadar bahşış verirdi. Fakat...

Viçelli susuyordu:

Ayten merakla sordu:

— Kocasından mı çekindiniz? — Hayır. Kocası prensesin hususî işlerine karışmazdı. Fakat, prenses çok çirkindi, madam! Tahammül dilmiyecek kadar çir - kindi,

Ayten gülmeğe başladı:

— Onun çirkinliğinden size ne? Siz işinize ve alacağınız paraya bakmalısınız!

— Hayır madam! Ben bu işi yalnız para için yapmıyorum. Eğer para için yapsaydım, İtalya-

ya büyük bir masaj atelyesi açar milyonlar kazanırdım.

— Şu halde siz san'atınızı yalnız güzellik için satıyorsunuz? — Otelde güzel, çirkin aramam. Vazifemi yaparım. Fakat, bu daveti İspanyadan veya Türkiye den siz yapmış olsaydınız, memnuniyetle ve hemen yola çıkar - dım!

Viçelli terbiyesini, ciddiyetini muhafaza ediyordu. Kolundaki saata baktı.

Vakit geldi, madam! Öteki müşteri şimdi beni bekliyor. Müsaadenizle..

Ayten başı ucundaki çantasını açtı. On lîret aldı. Ve masajere uzattı.

Viçelli paraya şöyle bir göz attı: — Çok az, madam! Benim vizitem 20 lîrettir. Ondan fazlasını bahşış olarak alırım.

Ayten mahcubiyetinden kıpkı-

Hazin bir facia !..

Bir yangında iki kişi diri diri yandılar

Ateş söndükten sonra bedbaht kardeşlerin iskeletleri bulundu!

Bahkesirin Taşkesiği köyünden Tahir oğlu Mustafa ile kardeşi Bekir, havalanın soğuk olması dolayısıyla, evvelki akşam odalarında yatarlarken ocağı çam ağaçlarıyla doldurarak yatmışlardır. İki kardeş; ocağı söndürmeden uyumuşlardır.

Geceyarısına doğru kuru ve yağlı çam ağaçlarının alevleri ocağın üstünden gelen şiddetli rüzgârla odanın içine doğru uzanmış ve bir saniyede kaplamaları tutuşturmuş. Kaplamalar ve ocaktaki kütüklerin hepsi çıra cinsinden oldu-

ğundan yangın derhal ve süratle büyümüştür.

İki kardeş ancak ateş evi sardıktan sonra uyanmışlarsa da kızıl alevler kapı ve pencereleri sardığundan bir yere kaçamamışlar ve ateşin içinde diri diri çayır çayır yanmışlardır.

Yangın söndükten sonra bedbaht kardeşlerin iskeletleri bir-biri üstüne gelmiş bir vaziyette bulunmuşlardır.

Bundan da Mustafa ile Bekirin son anlarında beraberce ölümlü mücadele ettikleri anlaşılmaktadır.

Mektebler açılırken:

Maaşlar bu aybaşı yeni kadro üzerinden tediye edilecek

İzlinli muallimler vazifelerine döndüler

İstanbul ilk okullarında yeni talebenin kayıd ve kabul işine hâretle devam olunmaktadır.

Mektebler 3 teşrinievvelde açılacağı için temizlik ve sınıfların tanzim, tefriki işleri de aynı hâretle yürütülmektedir.

Maarif Vekâleti, seyahat ve sair maksadile İstanbuldan ayrılmış olan muallimlerin azamî ayın 13 ünde yerlerine dönmüş olmalarını; bu sene bütün mekteblere

tebliğ etmiş olduğundan İstanbul haricindeki muallimlerin hepsi buraya dönmüşlerdir.

Bunlar da mekteblerindeki kayıd ve temizlik işlerine yardım etmektedirler. Diğer taraftan yeni kadrolar mucibince yeni mekteblere tayin olunan bu muallimler de yerlerine gitmektedirler.

Mekteplerde bu ay başından itibaren maaşlar, yeni kadrolar üzerinden verilecektir.

İstanbul Hamalları

Cumhuriyet bayramında yeknesak elbise giyecekler

İstanbul hamallarının hepsinin yeknasak bir elbise giymeleri için hamallar cemiyeti azasına tebligat yapmıştır.

Şehrimizde Cumhuriyet bayramında yapılacak olan büyük sermigeçide hamal esnafı muntazam ve yeknasak kıyafetlerle iştirak edeceklerdir.

Selâmiceşme - Maltepe yolu

Selâmiceşme - Maltepe asfalt yolunun esaslı surette tamir ettirilmesine kaarr verilmiştir.

Diî bayramı dolayısıyla

Kadıköy Halkevinde bugün saat 21 de profesör doktor Saim Ali tarafından dil mevzuu hakkında bir konferans ve konferanstan sonra Halkevi orkestrası tarafından konser verilecektir.

İhracat Yapan Müesseseler

Prim verilmesi ihtimali var

İktisat Vekâleti millî mahsul-lerimizi harice satan bütün müesseseleri birer birer tesbit etmiştir.

Bunlardan millî sermaye ile kurulmuş olan müesseselere bir ihracat primi verilmesi muhtemeldir.

Ayrıca millî mahsullerimizin değerini arttıracak yeni tedbirler de tesdbit olunacaktır.

Bostancıda bir mezbaha yapılacaktır

Bostancıda etlerin kesildiği mezbahanın gayrikâfi olduğu görülmekle burada yeni ve asrî mezbaha inşası kararlaştırılmıştır.

Mezbahanın projesi hazırlanmış ve inşaata geçilmek üzere bulunulmuştur.

Tütün Rekoltesi

Bu sene diğer yıllardan az

Memleketimizde tütün alımını tahdid için köylüler nezdinde icab eden telkin ve propagandalarda bulunulması inhisarlar umum müdürlüğü tarafından inhisar müdürlüklerine bildirilmiştir.

Diğer taraftan tütün zer'i yatının bu hususta yapıla nirsad ve çalışmalarla bu sene, geçen yıla nazaran az yapıldığı ve az mahsul alındığı anlaşılmıştır.

Ezümle geçen sene «72» milyon kilo tütün elde edildiği halde bu sene ki mahsulâtın ancak 62 milyon kiloya baliğ olduğu görülmüştür.

Bunun 12 milyon kilosu bu sene İstanbul civarında Marmara muntakasında yetiştirilmiştir.

Yalnız, tütün mahsulümüz a-zalmakla beraber cins ve nefasetinin daha iyileştiği anlaşılmıştır.

Yeni hava istasyonları Açılmasına başlandı

Hava vaziyetleri her gün evvelâ merkeze bildirilecek

Halka hava vaziyetini evvelden muntazaman bildirmek ve bilhas-sa köylülerle, erköylere bu hususta nafi olmak üzere yeniden bazı yerlerde hava rasad istasyonları açılması kararlaştırılmıştır.

Bu hususta muhtelif muntakalarda tedkikler yapılmıştır.

Bu tedkikat neticesinde şimdi-lik yeniden 2 inci sınıf bazı meteoroloji istasyonları tesisi muvafık görülmüştür.

Bunlardan ilki; ay başında Gazi-antebde faaliyete geçecektir.

Bu yeni istasyonlarda yağmur-ların yağış miktarı, rüzgârların estigi cihetleri hergün muntaza-man Ankara'ya da telgrafla haber verileceklerdir.

Mekteplerde İktisat dersi

Bu yıldan itibaren ilk mekteb-lerimizde iktisad dersi okutul-ması düşünülmektedir.

Dersin müfredatı programları tesbit olunmaktadır.

Orta okul müfredatına da iktisad dersinin ilâve olunması istenmiştir.

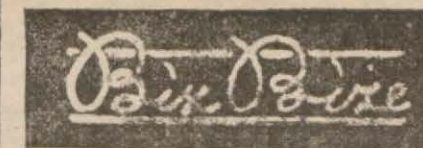
Deniz Bank Avrupa'ya talebe gönderiyor

Denizbank, Avrupa'ya inşaiye ve makine mühendisliği tahsili için talebe göndermeğe karar vermiştir.

Bunun için bu ayın 30 unda bir müsabaka imtihanı yapılacaktır.

İzmirdeki tetkikler

Maliye Vekâleti varidat umum müdürü İsmail Hakkı, İzmir vilâyetindeki tedkiklerini bitirerek Ankara'ya dönmüştür.

Yıkanmak ihtiyacı ve.. Hamamsız Büyükdere

Medeniyet çöllere kadar soktu-ğu suyu, otuz katlı apartmanlara çıkardı.

Su; yalnız içilmek için değil, medenî her insan için bir çok şeylerde lazımdır. Hiç şüphesiz banyo yapmak, elimizi, yüzümüzü yıkamaktan tamamen ayrı bir şeydir.

★

Bilmemek ayıp değil ya! ben de Büyükdere gibi dört tarafı dünyanın en sıhhi ve bol sularile çevrili bir İstanbul kaza merkezinde hamam olmadığımı yeni öğrendim. Tasavvur ediniz bir kerre kuyu suları bile içilen sabun köpürten Büyükdere'de hamam yokmuş!

Bakınız bu komedinin arkasına. Peki nerede yıkanır bu semtin halkı? Yazdan yaza denizde mi? Büyükdere'de banyolu apartmanlar değil eski usul evler ekseriyeti teşkil eder.

Evinde banyosu, hamamı olan ev ancak bir iki tanedir.

Tabii Büyükdere halkı bütün bir kış yazdan kalma deniz banyoları ile vaziyeti idare edecek de-ğiller ya! Evde yıkanmakta kış gününü yüzde doksan dokuz grip ve nezleyle gönüllü talip olmak demektir. Eh ne yapsınlar bohçalar koltuğa alınınca çoluk çocuk yağ-murda, çamurda üç dört kilometroluk yürüyüşe çıkıyorlar ve.. Sa-riyer hamamına gidiyorlar..

Bilmem ama.. Büyükdere'lilerin bu derdi ekmek kadar mühim, içecek su bulamamak kadar tehlikelidir.

Suyu dere olup denize giden Büyükdere'de bir hamam yapılsa ehemmiyetli bir eksik kapatılmış olur zannederiz.

BÜRHAN CEVAD

Hekimsiz yer Birakılmıyacak

Tıb talebe yurdu ge-nişletiliyor

Sihhat ve İctimai Muavenet Vekâleti, halkımızın ve köylülerimiz sikhhi vaziyetlerinin inkişafı ve tam sağlığını temini için dok-torsuz bir yer kalmamasını ideal itihaz etmiştir.

Bunun için Tıb talebe yurduna her yıl alınmakta olan talebe sayısı peyderpey artırılacaktır.

Diğer taraftan bu gayenin ta-hakkukuna kadar, her köye bir «sikhhat memuru» temin oluna-caktır. Bunun için de her vilâyette bir küçük sikhhat memurları kursu açılacaktır.

YAKINDA En güzel edebi roman Son Telgrafta

Yine çorap meselesi

Hangi taraf haklı ?
Çorapların hiç dayanmadığından şikâyetçi olan zavallı halk mı, yoksa ka-bahati bir takım sudan sebeblere atfeden çorapçılar mı ?

Altı aya kadar bu dert-ten kurtulacakmışız

Kadıköy, Acıbademde otu-ran Bay Ali, geçenlerde gazete-mizde çürük çoraplar hakkında çıkan bir yazıyı okuyarak çorap fabrikatörlerinin bu yazıda der-meyan ettikleri fikirleri makul bulmamış ve bize bir mektup göndererek bu mütaleaları cer-heylemiştir.

Bu mektubta neşretmeden evvel, evvelce fikirlerini neşrettiğimiz fabrikatörleri tekrar görerek bu mektuba ne cevap vereceklerini sorduk.

Okuyucumuzun gönderdiği mektupla beraber fabrikacılar-dan aldığımız cevapları da sütunlarımızı koyuyoruz.

Bu hususta hangi tarafın daha ziyade haklı olduğunu yine okuyucularımızın takdirine bırakıyoruz.

KARİMİZİN MEKTUBU

Okuyucumuz Ali mektubunda diyor ki:

Muhterem gazetenizin 18 eylül 1938 tarihli nüshasının 3 üncü sahifesindeki (Kadın çorapları niçin dayanmıyor?) serlevhasına ye-gâne sebebinin çok ince ve fan-tezi olmasını sebep gösterenlere sorarım:

« Avrupa çoraplarının çok ve pek çok ince olanlarının uzun müddet dayandıklarını söyleyebilirim. Bunlar muntazam ve dayanıklı oluyor da, bizim memleketimizdeki çoraplar neden olmu-yor?

Bugün seve seve almak istedi-gimiz yerli malı ipek çoraplardan ve en iyi tanınmış markalardan iki, iki buçuk liraya kadar olanla-rımı (yabanlık) olarak aldığımız halde bir veya iki defa ve hattâ giyildikten yarım saat sonra ayak-ta su gibi muhtelif yerlerinden aktığı görülüyor. Buna sebep, in-celiği mi, hayır.. Dokunuşundaki dikkatsizlik.. Bir de çorap fabri-kalarının birbirine rekabet edece-ğim diye yapıp piyasaya çıkardık-ları ve itina etmediklerinden ile-ri geldiği şüphesizdir.

(125), (150) kuruşa satılan ve yarım ipek çorap adını alanlar işe, büsbütün berbat bir haldedir. Bugün piyasada sağlam diye ta-nınmış olan markalı çorapları da yüzde 95 i akmakta ve bu yüzden aile reisleri mutazarrır olmakta-dır. Çorapların düzgün ve daya-nıklı olmasının kontrol edildiğini gazete sütunlarında okumuştuk. Maalesef bu yazıdan sonra daha berbat bir hale gelmeye başlamış-tır.

Bu hususta fabrikatörlerimiz, halkın zararını gözönüne alarak daha esaslı tedbirler ile iyi çorap çıkarıp hem halkı istifade ettir-seler, hem de ticaretlerini arttır-

makla beraber adlarını yükselt-meğe yeltenseler fena mı olur, di-ye sorarım.

FABRİKATÖRLERİN OKUYU - CUMUZA VERDİKLERİ CEVAPLAR

Önce çorap fabrikasında Osman İbrahim mektuba cevaben şunları söyledi:

« 2,5 liraya alınan çorap, yerli değil Avrupadır. Çünkü hakiki ipekten olan çoraplarımızın fiyatı (150) kuruştan başlar. En lüks mağazalarda (175) kuruşu geçmez. Binaenaleyh ya çorabı ken-dilerine satan mağaza lüzumun-dan fazla yüksek fiyatla satmak veyahut alınan çorap yerli değil Avrupadır ki, bu takdirde çok in-ce cinsten Avrupa çorabının da-hi çürük olduğunu, yerlisinden daha fazla dayanmadığını deme-miş oldukları tezahür eder. Sağ-lam çorap kullanmak isteyenlere tavsiyemiz şudur:

İktisat Vekâletinin istandardi-zasyon izammamesinde tayin et-tiği tasnifler meyânında kalın, ta-bii veya sunî ipek ve (K. 1) cin-sinden çorap alanlar fevkalâde dayanıklı çorap alması olurlar ve çok memnun kalırlar. Yoksa, sa-nayi birliğinde verilen karar ve-çhile artık imaline nihayet verilen en ince nevden çorapların Avru-pasının, yerlisinden uzun müddet fazla dayanmaması ispat edilemez bir iddiadır. Bu çorapların inceli-ği daha fazla dayanmasına müsai-ti değildir.

E. A. çorap fabrikasında alâ-kadar bir zat şu cevabı verdi:

« Avrupa çoraplarında, yapılış itibarile yerli çoraplara azaran da-ha iyi denecek pek ufak hususi-yetler belki göze çarpabilir. Fakat kullanılan maddedi iptidaiye aynı olduğuna göre «Avrupası u-zun müddet dayanıyor, yerlisi bir günde parçalanıyor» diye iddia et-mek, yerli çorap sanayiini haksız yere baltalamaktan başka bir şey değildir. Nasıl bir makara tiresi bir insan gövdesini tartamazsa, bu derece ince çorapların «uzun müd-det» denecek bir farkla dayanma-sına imkân tasavvur edilemez. Bi-raz kalın cinsten olan çorapları-mız sağlamdır. Çürüklüğünü sebe-bini çorabın lüzumundan fazla in-ce olusuna aramalıdır.

Ş. çorap fabrikasından aldığımız cevap şudur:

« Pazartesi Sanayi Birliğinde yine toplandı. Bundan sonra en ince cinsten çorap yapılacaktır.

Bu vaziyetin düzelmesi bir kaç günlük bir iş değildir. Çünkü el-de mevcut mallar vardır. Ancak 6 ay sonra çoraptan şikâyet kalmaz. Çünkü piyasada pek ince cinsten çorap kalmıyacak. Bizce Avrupa

GÜNÜNE GÖRE...

Gezel okumak...

MAHMUD YESARI

«Gazel» kelimesi, «gazel» hak-kındaki tarihi, edebî yüksek ma-lûmatı ve tafsilâtı, bu işlerin, ezel den ve ebedden» mütehassısları olan yüksek üstadlara bırakıyo-rum. Bu gibi, yüksek mevzulara turnağının ucunu dokundurursam derhal alınacaklarını biliyorum. yüksek üstadlarla kötü kişi ol-mak, benim gibi, ancak kendi göl-gesine sığınmış zavallı insanlara, yakışmaz, değil, gerekmez.

«Gazel okumak», yalan söyle-mek, martaval manasınadır da Fakat, gazel okumak illeti ayrı bi-derddir. Hem öyle bir derd ki bir türlü silkip atamıyoruz.

Bunu, kim icad etmiş? Her hal-de, sesini beğeniriz

Fakat hamamda sesini beğenmi-var, bir de sesini beğendirmiş van Gazelde ikisi de çekilmiyor. Çün-kü direk direk bağırmanın hiçbir zevki, san'atı yok. Notayı, aklı sı-ra, sesine, daha doğrusu, gırtlığa-na uyduzan gazelhamın san'atı kendisine ve onu dinleyenlerin id-rakine, ırfanına göre bir san'attır.

Muhakkak olan şu ki, «gazel» denilen şey, artık, «fes» gibi, «çar-saf» gibi, «kafes» gibi, «tekke» ler, gibi tarihin malı olmalıdır.

Modern Türkiyenin hayatı ses-leri arasında «gazel» denilen ekrek bağırtıya yer yoktur.

Birimizin derdi Hepimizin derdi Sarıyerde temizlik işleri

Sarıyerde oturan karilerimiz-den Mustafa Durak isminde bir zat, yazdığı bir mektubda, Sa-riyerin temizlik işlerinden şikâyet etmekte, sokakların hiç temizlenmediğini, evlerde biriken çöplerin de temizlik işleri amelesi tarafından muntaza-man alınmadığı ileri sürülmek-te ezümle:

«Bizim gibi yaz, kış burada oturmak mecburiyetinde bu-lunan mülk sahiplerinin bu yüz-den çok sıkıntı çektiğini gör-mek için evlerimizde biriken çöplerin kendi ellerimizle atıl-dığını bilmeniz kâfidir. Temiz-lik amelesinin gününışığı olsun muntazaman süpürütülerimizi alması, dahi bizi bu müşkülât-tan kurtarabilecekken.. böyle haftada bir defa kaldırılan çöp-ler yüzünden evlerimizde süp-rüntü yığınları meydana geli-yor.»

Denilmektedir.

Temizlik işleri amelesi, Be-lediyye talimatı mucibince her semtte her sabah her evin çöpünü kaldırmakla mükellef bulunduğuna göre eğer kari-i-mizin şikâyeti varidse Sarıyer belediyesinin bu hususa ehem-miyetle dikkat nazarını çekeria

çorabile yerli çorap arasında pek ufak farklar istisna edilirse mü-him bir dayanış farkı olması im-kânsızdır. Çünkü kullanılan ipti-(Devamı 6 ncı sahifede)

Sultan Aziz Üe gözdeleleri

SON TELGRAF'ın Yazan: M. Sami KARAYEL
Tarihli tefrikanı No. 106

Kuvvet aletleri müdürü olan Fransız bile bu vaziyete şaşıp kalmıştı..

Fakat; gerek üçüncü Napolyon gerek İmparatorçe Öjeni Sultan Azizin kuvvetli bir pehlivan olduğuna bilmiyorlardı.

Evet; görünüşte, maiyetinde bulunan adamlarla kendisi dev cüsse idiler.. Lâkin; Padişahın zorbazu olduğunun farkında de-ğillerdi.

Üçüncü Napolyon Sultan Azi-zin gösterdiği âlete ne suretle kuvvet tatbik edildiğini bilmediği için dairinin müdürüne sordu:

« Bu âlete nasıl kuvvet tatbik ediliyor?

« Yumrukla şu görünen lev-haya vurulacaktır. Darbenin de-recesine göre amudi duran demire merbut demir halka havalana-caktır.

Havalanan demir halka, eğer demirin en son noktasına ka-dar gelip orada bulunan çamı çal-larsa o, adamın en kuvvetli dar-beye sahip olduğu anlaşılır.

Dedip izahat verdi. Fuad Paşa,

Sultan Azize tercüme etti.

Çelikten yapılmış basit ve ge-lik yaylı bir âlettir. İki metre u-zunluğunda demir bir çubuğa ge-çirilmiş bir halke vardı. Amudi olan iki metrelik demirin üzerin-de santimetre taksimatı vardı. Ve uzun amudi demirin kaidesini de yumruk vurulacak genişlikte bir çelik levha örtüyordu. Amudi de-mirin üstünde de bir çingirak var-dı.

Fuad Paşa; İmparatorun âlet hakkındaki izahatını efendisine tercüme ettikten sonra; Sultan Aziz; İmparatora teveccüh ede-rek:

« Acaba; şimdiye kadar çingir-ağı çalan olmuş mu?

İmparator, daire müdüründen aldığı izahat üzerine Padişaha ce-vab verdi:

« Hayır..

Sultan Aziz, imparatorun hayır cevabına memnun olmuştı. Mu-

kabele etti:

« İmparator hazretleri müs-aade buyururlarsa biz de kuvveti-mizi denesek?..

İmparatorçe Öjen Sultan Azi-zin bu mukabelesine bayılmıştı.

Demek; Türk padişahı vaziyeti bu gibi zor işlerle uğraşabilecek derecede pehlivan idiler..

İmparatorçe Öjeni, üçüncü Napolyona meydan vermedi:

« Hasmetmaab; tarihte Türk-lerin çok kahraman ve zorbaz ol-duklarını okumuştum. Lütfen bir yumruk da siz vurunuz..

Sultan Aziz İmparatorçenin il-tifatına mukabele etti:

« Bizim Halil paşa bir yumruk vursunlar.. Sonra da bir kerre biz deneriz.

Halil paşa; derhal:

« Ferman efendimizindir.

Diyecek ceketini çıkarmadan, kolunu sıvımadan aletin yanına yanaştı. Olanca kuvvetle çelik levhaya vurdu

Derhal: Çan çalmıştı. İmpara-tör, imparatorçe ve maiyeti er-kânı bu harukulâde vak'a karşı-sında Halil paşayı alkışlamışlar-dı.

Kuvvet aletleri dairesi müdürü, şaşıp kalmıştı Bu adam; çok kuv-vetli bir Fransız zorbazı idi. Mu-allim Debonenin, Atılanın Halter usulile yetmiş yüzlerce kilo güllerle oynayan bir atlettir.

Halbuki; bu kadar kuvvetli bir pehlivan olduğu halde bu âletin çanı bir türlü çalamamıştı.

Daire müdürü; dayanamadı. Ha-lil Paşanın elini sıktı.

Sultan Aziz; belki Fransızların içine şüphe düşer diye Halil Pa-saya bir iradede bulundu:

« Halil; şuna bir kere daha tosla bakalım!

Halil Paşa; âletin yanına tek-rar yanaştı. Bir yumruk daha at-tı, tekrar çan çaldı.

Sultan Aziz; Halil Paşaya mah-

susen ikinci yumruğu vurdurmuş-tu. Olur ya, belki Fransızlar bu işin tesadüfen olduğunu mülâhaza edebilirlerdi.

Şamdancı başı, baş pehlivan Ka-râ İbo yan yan bakıyordu. Heye-canla efendisinin iradesini bekli-yordu.

Padişah; biraz duraladıktan son-ra; imparatora:

« Bizde bu âletler yoktur. Hiç birimiz böyle şeyler bilmeyiz. Ha-lil de bile, bile vurmuz değildir. Müsaade ederseniz, şamdancı ba-şı da bir yumruk atsin âlete..»

Sultan Aziz; şamdancıya irade etti:

« İbo, haydi bakalım!

İbo; âletin karşısına dikildi. Yumruğunu salladı.

Çan çalmıştı. İmparator ve ma-iyeti hayretler içinde kaldılar.

Türkler; sınavı her vuruşta dünyada kimsenin çaldıramadığı çanı çaldırıyorlardı

Sultan Aziz; aşka galmıştı. Ken-disi de çelik levhaya bir yumruk aşk etmek istiyordu.

Fakat; imparator ve imparato-riçenin huzurunda bu suretle kuv-vet ibrazı, tuhaf bir şey olacaktı.

Padişah; bu mülâhazada iken; imparatorçe Öjeni. sevimli sima-sını büyüyen bir tebeşümle Sul-tan Azize döndü..

« Hasmetmaab.. sıra size.. lütf buyurunuz..»

Padişah zaten aleste duruyor-du. İmparatora dönerek:

« Müsaade buyururlarsa biz de yokluyalım şu âleti..»

« Müsaade efendimizindir.. Çok meraklı ve alâkalı bir fırsat ver-miş olacaksınız..»

Sultan Aziz; çelik levhamın kar-sısına ağır adımlarla yanaştı.

Baş pehlivan İbo, ve Halil Pa-şa, efendilerinin her halde çanı çalacağına emin idiler.

(Devamı var)

Sıra kimlere gelecek?

Avrupa'da harb tehlikesi devam ederken, senerlerdenberi Prag'da bulunan Fransız askerî hey'etinin de işi kalmadığı anlaşılıyor

Fransa ile Çekoslovakya arasındaki askerî muahede ne olacak?

Çekoslovakya meşuresinin gündüne ne sahalara vardığına dair gele ntelgrafların verdiği malumatı bu sütunlarda tekrar lüzum olmasa gerek. Yeni gelen Avrupa gazetelerine ve onların yazdığına göz atınca meselenin iç yüzüne dair söylenilecek şeyler olduğu anlaşılıyor. Çekoslovakyanın merkezi olan Prag'da ne söyleniyor? Bunu merak etmek yeridir. Meselâ Londralı Deyli Ekspres gazetesinin Çekoslovakya'daki muhabiri Çeklerin hep Fransa aleyhine döndüklerini anlatmaktadır. Fransız matbuatı da Çekoslovakya'dan istenen fedakârlığın büyük olduğunu, fakat harbin önünü almak için bunun lüzum olduğunu ve Avrupa muvazenesinin böyle temin edileceğini ileri sürmektedir. Matbuatın diğer varısı ise Fransanın

Alman-Çek hududunda bekleyen Çekoslovak askerleri

Çünkü bunu göze alacak kadar kuvvetlidir. İşte Çekoslovakya'daki Almanları Almanya'ya vermenin doğru olduğunu ileri sürerek bu devletin karşılanması karşısında Avrupa sulhunun kurtulduğunu söyleyen Fransız gazetelerinin yürüt-

tükleri fikir buraad toplanıyor. Bilâkis harb tehlikesinin ortadan kalkmadığını ileri sürerek Fransanın zayıf davranmasına teessüf eden diğer gazetelerin fikri de şöyle hülasa edilmektedir: Çeklere haberleri olmayan bir (Devamı 6 ncı sahifede)

Yeni cer Atelyesi

Yakında Başvekilimizle Nafia Vekili tarafından tetkik olunacak

Devlet Demiryolları tarafından Almanya sipariş edilmiş olan Sivas atelyesine aid makinelerin bugünlerde şehrimize gelmesi beklenmektedir.

Diğer taraftan önümüzdeki ay yeni hattın resmîkişadını yapmak üzere Erzincana gidecek olan Başvekilimiz Celâl Bayar'la Nafia Vekilimiz Ali Çetin Kaya'nın Erzincandan dönüşte Sivas'a da uğrayacakları ve 24 milyon liraya mal olacak olan yeni büyük «cel atelyesi» ni tetkik edecekleri haber alınmıştır.

Sivasın güzelleşmesinde büyük bir rol oynayacak olan bu fabrikaya şehrimizden ve Eskişehir'deki tamir atelyesinden müteaddid usta tornacı, tesviyeci, tamirci ve demircilerle mütehasşis işçiler ve ameleler gönderilecektir.

Bunlar için atelye civarında 500 evlek modern bir mahalle inşası kararlaştırılmıştır.

Bu mahallenin inşaatına da pek yakında başlanacaktır.

Atelye faaliyetine geçtikten sonra şimendiferlerimize aid bütün makineler burada yapıp tamir olunacağı gibi her sene 300 den fazla yeni vagon da inşa edilecektir. İlk yerli lokomotifimizin yeni atelye yapılışına bilhassa gayret olunacaktır.

PLÂTİN BİLEZİK

Yazan : MAHİMUD YESARİ

Baloda, yanındaki masada oturan uzun boylu, koyu kumral saçlı, tatlı elâ gözli kadına bakmaktan kendimi alamıyordum.

Yanında, kimse yoktu; yalnız oturuyordum. Fakat, çok tanıdığım vardı, hiç dinlenmeden dans ediyordu.

Dans edişi, harika idi. Dansa kalktığı zaman, bütün gözler, ona, çevriliyordu.

Çok sık ve ağır giyinmişti. Zengin ve kibar bir kadın olduğu muhakkaktı. Kimin nesidi? Dul muydu? Yoksa, kocası dışarda mıydı? Serbest, hâkim tavırları, pervasız haller, daha çok, yalnız yaşayan, yalnız başına yaşamağa alışmış bir kadının hissini veriyordu.

Dans teklifimi kabul etti. Kollarım arasında dönerken, vücudünden dağılan esansla karışık hafif kadın kokusu, beni sarhoş ediyordu.

Danstan sonra:

— Bir kadeh şampanyamı içmez misiniz?

Teklifimi nezaketle gülümseyerek reddetti. Fakat ümidim kırılmış değildi. Çünkü, gülüş(ünde, gizli vir vaid var gibiydi.

Ben, bu hayalî vadin neşvesi, neşesi ile keyiflenip içiyordum. Onunla tekrar dans ettik, ve dans-tan sonra büfeye gittik. O, bir vis-

ki iğmişti. Çok tatlı konuşuyordu. Az zamanda, ahbablığı ilerletmiş-tik. İkinci viskiyi de içince, kahkahalarla gülmeğe başladı. Gülerken, düz, beyaz dişleri pırıl pırıl parlıyordu.

Ailesi, oturduğu yer, hayatı hakkında, gayet ustaca plânlarla evirip çevirip sorduğum suallere hep kaçamaklı cevaplar veriyordu. Onun hakkında hiç bir şey öğrenememişim.

Fakat, konuşukça hayranlığım artıyordu; âşık olmaktan korkmağa başlamışım.

Saatler geçtikçe, ona alışıyor-dum. Onun kokusu, tatlı elâ gözlerinin ışığı, ağzının aydınlığı, bir büyü gibi beni sarıyordu.

Tekrar büfeye gittik; o, büsbütün neşelendi. Bundan cesaret aldım:

— Bir gün, buluşup gezemez miyiz?

Gülümsemi:

— Bilmem!

Kalbim kopacak gibi çarpıyordu:

— Boşuna ümidlendirerek beni mahvetmeyiniz!

Dedim. Bu, orijinal bir buluş, güzel bir söz değildi amma, o sırada aklım öyle karışmıştı ki başka şeyler bulup söyleyemiyordum.

Genç kadın, düşünür gibi duruyordu. Birer viski daha içtik. O, kahkahadan kırılıyordu. Ben, yanbaşında, yavaş sesle, yalvarıyordum. Nihayet:

— Peki, dedi.

Kulaklarıma inanamıyordum: — Benimle alay etmiyorsunuz, değil mi?

Birden kaskarının arası buruştu:

— Çok ciddi söylüyorum.

Evet, gayet ciddi idi; buna rağmen, inanamıyordum, içime inanmak gelmiyordu. Genç kadın, benim perişanlığımı görmüştü:

— Yarın, buluşuruz.

El çantasını açtı, içinden bir plâtin bilezik çıkardı, bana uzattı:

— Bu bilezik sizde kalsın. Apartmanınızın adresini veriniz.

Yarın, öğleden sonra gelirim.

Plâtin bileziği ellerim titriyerek aldım, cebime koydum; bir kâğıda apartmanın adresini yazıp verdim.

Genç kadın, adresi kâğıdını çantasına koymuştu:

— Yalnız bir şartım var. Siz, hemen balodan çıkacak doğruca evinize gideceksiniz.

Şaşırılmışım:

— Sizi görmekten mahrum mu kalacağım?

— Hiç itiraz yok. Benim de düşündüklerim var. Ben de çok durmayacağım, siz gittikten sonra çı-
kıp gideceğim.

— Sizi, takip ederim, diye mi korkuyorsunuz? Size söz veriyorum...

Elile sözümü kesti:

— Dediyimi yapınız, dostluğu -
muz bozulmasın.

Elini öperek ayırdım, paltomu giyip balodan çıktım. İkide bir, cebimde plâtin bileziği çıkıp bakıyordum; eğer bu bilezik olmasa, bir rüya gördüğüme inanacaktım.

Geç vakit uyumuşum. Sabah-
leyin, başım çatlıyacak gibi ağrı-
yordu. Duştan sonra kendime ge-
lebildim. Masanın üzerine koydu-

Devamı 7 inci sahifemizde

Canlı hayvanları yutanlar

Bir düzüne kurbağayı yutan adam, bunları sıraile ve canlı olarak çıkarıyor

Yirmi litre gaz içilir mi?

Artistlere mahsus lokantada, karşıdaki masada oturan adam: — Evet, azizim, diyordu. Bu ilk defa başıma geldi. Dört sene oluyor. Fakat, o zamandanberi yine her gün bir çok kurbağa ve beyaz fare yavruları yutmakta devam ediyorum.

Hayret etmeyiniz, bu sözü söyleyen meşhur artist Harri Morton'dur. Kendisini çok eskiden tanırım. Öteberi yutan artistlerden biri... Geçirdiği kazanın ne olduğunu sorunca bana:

— O gece, dedi. Viyanada, Prater'de yarım düzüne beyaz ve canlı fare yutmuştum. Seyircilerin talebi üzerine bunları çıkarmıya başladım. Beşini çıkardım. Fakat altıncısı, midemin cidarını, ısır-dı. O kadar canım yandı ki tarif edemem. Eğer seyirciler arasında bulunan bir doktor imdadına yetişmemiş olsaydı şüphesiz ölecektim. Şunu da itiraf edelim ki sanatın en büyük ustalarından biri değilim. Ah! Bir Salandra'yı görmüş olsaydınız... Tabii ismini i-

ştmişsinizdir. Hayatını anlatayım size. Salandra'yı bu sanata başladığım sırada Marsilyada gördüm. Bir varyete tiyatrosunda numara yapıyordu. Ne usta adamdı: bir düzüne canlı kurbağayı birbirini fare yutmak, kurbağa yutmak, sonra bunları yine diri diri çıkarmak herkesin kârı değildi.

«Salandra» çok para kazanı-yordu. Eh, ben de şöyle böyle kazanıyorum. Halimden şikâyet etmiyorum. Biliyorsunuz bu, rakibi pek az olan bir sanattır. Diri diri fare yutmak, kurbağa yutmak, sonra bunları yine diri diri çıkarmak herkesin kârı değildi.

«Size tuhaf bir şey anlatayım: İtalyada iken bir lokantaya git-miştim. Hizmet eden kızlardan birinin, müşterileri oyalamak, eğlendirmek için billür bir kâse i-

çinde bulunan bir düzüne kırmızı balığı yuttuğunu, ve diri diri çıkardığını gördüm. Balıkların en küçüğü beş, en büyüğü sekiz santimetre boyunda idi. Kız, yaptığı numaraya mukabil para alıyordu. Fakat lokantada oturacak yer yoktu. Masalar gündüzden tutuluyordu.

İLİM ADAMLARI NE DİYOR?... Sanatkar dostumun bu sözleri bende büyük bir merak husule getirdi. Soluğu bir başka dostumun, mide mütehasşisi dohtor Piyer Düppü'nin kabinesinde aldım. Sa-yın doktorun mütealesini aynen naklediyorum:

— Küçük boyda canlı hayvanların insanlar tarafından yutulduğunu çok görmüştür. Tababette bir muamma, bir harika değildir. X şua ile yapılan tetkiklerde bir hile olmadığı ve hayvanların canlı olarak indiği görülmüş-tür. Midesi genişçe olanlar bunu yapabilirler.

Fakat, yutulan hayvanları tek-

(Devamı 7 inci sahifemizde)

İZTIRAB ÇOCUĞU

Edebi Roman No. 115

Yazan : Etem İzzet BENİCE

Bütün zorları Refik de matbaadan kendileriyle beraber çıksın ve bu gece hep beraber sabahlasınlar!

Saat dokuz dokuz... buçuk! Matbaadan çıkıyorlar.

Refik sokağa adını atarken üstüste tekrar ediyor:

— Çocuklar... Beni bu matbaaya hakikaten bir daha sokmayacaklar!

Nadi derhal cevap veriyor:

— Geç... Monşer, geç!

Ve... Öteki çocuklar hep birden seslerini yükseltiyorlar:

— O, bizim yeni müdürün zppeliği. Geçenlerde, matbaada kahve ve çay da içilmeyecek... dedi amma, bir hafta sonra, bir satır yazı yazacak oldu, ilk kahveyi kendi getirtti...

Nadi, işi daha ciddi tutuyor ve çıkıyor:

— A... A... Refik, kendini bize âdeta yabancı tutmağa başladı. Yahu sen matbaaya misafir mi geldin? Sen de bizdensin... Sen de bizsin! Yoksa değiştin mi?

Nadinin bu sözleri, ilk bir hayat şeraresi gibi Refiğin sinirlerine işliyor, hislerini tırmıyor, har-tarlarını kurcalıyor ve içinden olduğu kadar dilin-den de ona söyleniyor:

— Nadi çocuk mu oldun? Refik hiç değişir mi?

Hem, bugün Ahmed Fikri Bey'e söz verdim... Yazıya başlayacağım!

Refiğin bu sözleri söylerken ne kadar zevk ve

heyecan duyduğunu gözle görmek ve iyiden iyiye anlamak için mutlaka bulunmak lazımdır. Mürekkebin kokusu, kâğıd kokusu, matbaa kokusu içinde büyüyen ve yaşayan bir adam için üç dört sene buradan uzak kalmak denizden çıkarılıp-kavanoz içine konan bir balığın yaşayışından farksızdır. Onun içindir ki, Refik Nadiye:

— Refik hiç değişir mi?

Dediği zaman bunu bütün heyecanı, bütün samimiyeti, bütün kalbi ana yuvasına dönmüş bir ök-süz tızcanlığı ve muhabbeti ile söylüyor; seviniyor, seviniyor! ve... arkadaşları tekrar bir olduğuna, tekr-rar kendi hüviyetine sahib olduğuna, tekrar beş altı sene evvelki hayatına bir gece için de olsa kavuştu-ğuna seviniyor!

Bu sevinç ve zevkin hududu yoktur..

Bu muhabbet, bu neşe, bu zevk ve bu hevecanı

Demeleri olmasa birbirlerinden ayırd edilmeler. İhtimal, hâlık bukadarcık ayrılığı da kasden yap-mıştır ki, birine:

— Ali Necib sen ne kadar hasissin?.. dedikleri, yahut da:

— Amma geveze seysin birader?..

İtâbında bulundukları zaman sıkıntıya düşmesin, çarçabuk misal bulsun:

— Canım sade ben değilim ya... Baksana Salâha benden az mı?..

Diyeblisin. Eğer boyları ve yüzleri de bir olsa, bu itiraz ve misal yerinde görülmez,

— Siz ikiniz de birsiniz.. Başka birini göster, başka birini!..

Derlerdi. Bu da Allahın kolaylığı!

Eminönü tramvay istasyonuna gelince, hepsi bir-den şöyle bir durakladılar. Zihinlerinden geçen ma-lûm:

— Karşıya geçilecek amma, neyle?

— Otomobil mi, tramvay mı?

Tramvay adam başına yedi buçuk kuruş.. Otomo-bile binince iş değişir!

Sonra, otomobil bahsinde herkesin ayrı ayrı zih-nine doğan bir korku var:

— Ya paranın hepsini birden bana vermek dü-şerse?

— Bir otomobil de bizi almaz!

— Herkes kendi parasını verse ne olur? (Devamı var)

İSTANBUL SİMİTÇİLERİ

Istambula karadan iki ayda gelen bir simitçi ancak..

Beş senede bir eşek parası kazanır..

Amma, bu da ustasının insafına bağlı..

Yazan: M Sami Karayel

Simitçi;
Hiç yemiyen var mı dersiniz? O-labılır ya, anadan doğma mideniz ve ağızsız gelmiştir de yememiş-tir.

Simitçi;
Bunu, görmiyen, bilmiyen var mı? Hatta iştihiyen?...
Türkiyenin neresine gitseniz leblebi gibi, simit de vardır...

Fakat; İstanbulun leblebisi ve simiti hiç bir yerde yoktur.

Ben, Vanda; Elâzığda, Diyarbakırda, Urfada, Sivaska lh... ve memleketin diğer bir ucu olan Edirne'de simit yedim; lâkin, İstanbul simitinin gevrekliğini, on beş yaşındaki mahcub bir kızın kızaran al yanağına benzeyen çehre-sini hiç bir yerde görmedim...

Simitçi;
Zafranboluluların bir sanatı... Bunların yaptığı simiti kimse yapamaz...

Yapar; yaparlar... fakat; tüyü

Hele; Ramazan günleri... Fırınların ve camilerin önündeki akşam üstün geçen oruçlulara, simidin kokusu bir ekşir gibidir... O, ne güzel bir kokudur değil mi?

Hem; simit kârlı bir yiyecek-tir. Fakir fıkara gıdasıdır. Öğle üzeri üç kuruş verip de iki simit aldınız mı? Mideyi doldurup be-tonaştırdınız demektir?

Kâfir, ne de kalori sahibidir? Yer yemez üstüne iki bardak da tatlı, tatlı su içirir...

Artık korkmayınız... Midenizde beş saat misafirdir. Kolay, kolay hazım olmaz... Oh ne âla bundan kârlı ve ucuz İstanbulda ne var?

Nihayet; bir buçuk bardak gelen bir şişe su beş kuruş iken, canım Zafranbolunun yarım gün ve hattâ kemerinizi sıkarsanız, bir gün sizi tok tutacak üç kuruşluk simitten daha ucuz İstanbulda ne vardır?

★
Merak ettim: bir simitçi ne kazanır acaba diye; tetkike koyul-dum... Vardığım netice beni hayretlere düşürdü. İster inanın, ister inanmayın bakınız tetkikimi size arz edeyim.

Bir gün; Ankara caddesinde Mes-serret otelinin kapısı karşısında bulunan benzin deposunun knün-de Mahmud Yesari, Ömer Rıza oturuyorduk... Yüreğimiz bayıl-mıştı. Oradan geçen bir simitçi-yi çağırarak halka, ve simit aldık.

Mahmud Yesarinin halkaların-dan üç tanesi yere düştü ve kı-rıldı.

Simitçi, toplayıp Mahmuda ver-di. Mahmud, simit yere düştüğü için simitçiye:

— İstemez, yere düştü o, hiç ye-nir mi?

Diye mırıldandı.

Baktım; yere düşen simitleri, simitçi takır takır yiyor.

Ben, aldırış etmedim. Fakat; si-mitçi ile yarenliğe başladım ve sordum:

— Nerelisin?

— Zafranbolulu...

— Kaç para kazanırsın günde?

— Beş kuruş bazan da, on kuruş!

Gözlerim faltaşı gibi açılmıştı. Suallerimi tezgâhla mağa başla-dım.

— Peki amma; hiç insan beş on kuruşla İstanbul gibi yerde geçi-nebilir mi?

— Eh! Ne yapacaksın? Usta, günde, iki tayın, yirmi dört saat-te bir akşamdan akşama da bir sıcak çorba ve ya kuru fasulye veriyor. Fırında da yatıyorum.

Günde de beş on kuruş kazanır-sam o da yanımda kalıyor. Çok şükür Allaha!

Simitçinin cevapları beni çile-den çıkaracak; Üste de şükür edi-yor. Acıdım, ve sualimi derinleş-tirdim:

— Peki, memlekette evin bar-kın yok mu? Tarlan filân...

Ne cevap verse beğenirsiniz?

— Evet; hepsi var, çoluk çocu-ğumuzda var. Fakat; bir eşeğim vardı... Öldü. Yerine bir eşek al-mak lâzım. Para, ne gezer bizde... İstanbulla geldim, para kazanıp bir eşek alacağım.

— Yah; deli misin, bu kazan-dığın para ile eşek alınır mı? Hem ne vakit bu eşeği alabileceksin sen?...
— Bilmem; ne vagit?... Ayda kaç kuruş kazanıyorum dersin?... Bu-nu da ustam bilir... Kazancımı o, alır... Ne vakit eşek parası ta-mamlandı der işte işte; o vakit gi-deceğim memleketi...

Kafatasım almyordu. Bu dere-ce safiyete, bu derece inana, bu derece imana ne deenbilirdi? Me-ra çıkarır simiti alırsınız...

(Devamı 6 ıncı sahifede)

İstanbul simitçileri

Beş senede bir eşek parası kazanır..

Amma, bu da ustasının insafına bağlı..

Yazan: M Sami Karayel

Simitçi;

Hiç yemiyen var mı dersiniz? O-labılır ya, anadan doğma mideniz ve ağızsız gelmiştir de yememiş-tir.

Simitçi;

Bunu, görmiyen, bilmiyen var mı? Hatta iştihiyen?...
Türkiyenin neresine gitseniz leblebi gibi, simit de vardır...

Fakat; İstanbulun leblebisi ve simiti hiç bir yerde yoktur.

Ben, Vanda; Elâzığda, Diyarbakırda, Urfada, Sivaska lh... ve memleketin diğer bir ucu olan Edirne'de simit yedim; lâkin, İstanbul simitinin gevrekliğini, on beş yaşındaki mahcub bir kızın kızaran al yanağına benzeyen çehre-sini hiç bir yerde görmedim...

Simitçi;

Zafranboluluların bir sanatı... Bunların yaptığı simiti kimse yapamaz...

Yapar; yaparlar... fakat; tüyü

Rüyalarımız

Rüyada gördüğüm harb yeri, ismarlama rüyalar..

Rüyadan korkuyoruz da , yaşamaktan korkmuyoruz

Yazan: MAHMUD YESARİ

Rüyaya inanır mısınız? Bazı in-sanlar, rüyadan korkarlar ve rü-yaya kuvvetle inanırlar.

Rüya nedir? Bunun hakkında yazılmış, söylenmiş çok şey var-dır. Fakat öyle sanıyorum ki, be-geri hayatın bir çok sırları gibi, rüya da tamamiyle halledilmiş bir mana değildir.

Rüya çıkar! derler. Bunu bir çok misallerle de teyid ve tevsik eder-ler.

Ben, çok rüya görmem. Gördük-lerim de, karmakarışık, abuk sa-buk şeylerdir. Fakat bazıları, bir sinema görmüş gibi ballandıra bal-landıra anlatılır.

Rüya tersine çıkmış! Yüzü-nü, tersini, doğrusunu, iğrisini bil-miyorum; başıma gelen bir hâdi-

seden bahsedeceğim.

Bundan yirmi beş sene oldu. Daha Büyük harb patlamamıştı. Bir gece, ateşler içinde yanan bir yer gördüm. Burası, kumluk, taş-lık, çakılık araziydi. Bu rüyaya, fazla bir hususiyeti olmadığı için ehemmiyet vermemiştim; tabii u-nuttum. Aradan bir sene kadar geçti, sanıyordum; Çanakkale har-bi başladı; ben de ihtiyat zabiti o-larak Çanakkaleye sevk edildim.

Ordu karargâhı Yalovadan Kum-köy, Uzun Hıdırlı yoluyla Grup karargâhı Çamlıtekye giidiyor-dum. Yanımda, eşyalarımı taşı-yan bir mekârı da vardı.

Etrafıma hayretle bakıyordum. Ben oralara ilk defa gidiyordum, fakat, kumlu yollar, dağlar volka-

nik arazi, gözlerine hiç de ya-bancı gelmiyordu.

Yanımdaki nefere sordum:

— Şu dağın yanından kıvrılan yol, sağa döner, değil mi?

Nefer, oraları bildiğimi zannet-tiği için, hiç hayret etmiyordu:

— Evet, beyim.

Ben, oraları, tarif ediyordum; ne-ferde, başını sallayarak tasdik ediyordu.

Orası, benim aylarca evvel, rü-yamda, ateşler içinde gördüğüm yerdi.

Buna, ne dersiniz? Bunun ter-si, yüzü yok. Aynen, görmüştüm. O zaman, muharebe ihtimalleri bile yoktur. Buna, sadece bir te-sadüf diyip geçebilir miyiz?

Rüyadan korkanların, benid gi-bi bir kere değil, bir kaç kere, ağızları yanmış olmalı.

Rüyanın halkın ruhiyatı ile çok sıkı alakası var.

— Allah hayırlar versin!

Demeden, rüya, söylenmez:

— Allah hayırlar versin, bu ge-ce bir rüya, gördüm.

Eğer dinliyen zat:

— Hayırdır inşallah!

Demegi unutaack olursa, yine rüya anlaşılma. Gece, rüya an-laşılma.

Rüyalardan hükümler çıkarılır, tefe'üllerde bulunur:

— Rahmetli, sık sık rüyalarımı giriyor; rahmet mi istiyor, acaba! Bir mevlüd mu okutsa?

(Devamı 6 ıncı sahifede)

SİNEMA

Bu yıl göreceğiniz yeni ve güzel filmler..

Onu tanıyor musunuz?

VENEDİK TRENİ

Çok eğlenceli, çok hoş bir ko-medi. Oyuncular: Jorj Ber ve Lüi Vernöy...

Lüi, Fransız tiyatroları sahne-sinde çok muvaffakiyet kazanmış bir atisttir. Aynı muvaffakiyeti sinema perdesinde de kazanıyor.. Karlin Anolo, kocası Mişeli al-datmak fikrini kafasına koymuş, (Hüet). Hakkı da var. Çünkü ko-cası (Lüi) kendisini çok ihmal e-diyor. Mişel karısını sevmiyor de-ğil, seviyor. Fakat bu sevgisini iz-hara vakti yok. Zira işlerinden bağ alamıyor. Bu sırada genç, zen-gin bir amatör heykeltıraş meyda-nana çıkıyor. Genç kadına kur yapmaya başlıyor. Karolin kendi-sile beraber Venediğe kaçmaya razı oluyor.

Bu sırada babası, ihtiyar ku-marbaz işe karışıyor. Treni kaçı-rıyor. Mişel geliyor, karı ve koca Venedik'e gidecek trene biniyor-lar...

ŞARLI Mc. KARTİ

Kimdir?.. yeni bir sinema yıl-

Kimdir?.. yeni bir sinema yıl-

Kimdir?.. yeni bir sinema yıl-

Kimdir?.. yeni bir sinema yıl-

Kimdir?.. yeni bir sinema yıl-

Kimdir?.. yeni bir sinema yıl-

Kimdir?.. yeni bir sinema yıl-

Kimdir?.. yeni bir sinema yıl-

Kimdir?.. yeni bir sinema yıl-

Kimdir?.. yeni bir sinema yıl-

Kimdir?.. yeni bir sinema yıl-

Kimdir?.. yeni bir sinema yıl-

Kimdir?.. yeni bir sinema yıl-

Kimdir?.. yeni bir sinema yıl-

Kimdir?.. yeni bir sinema yıl-

Kimdir?.. yeni bir sinema yıl-

Kimdir?.. yeni bir sinema yıl-

Kimdir?.. yeni bir sinema yıl-

Kimdir?.. yeni bir sinema yıl-

Kimdir?.. yeni bir sinema yıl-

Kimdir?.. yeni bir sinema yıl-

Kimdir?.. yeni bir sinema yıl-

Kimdir?.. yeni bir sinema yıl-

Kimdir?.. yeni bir sinema yıl-

Kimdir?.. yeni bir sinema yıl-

Kimdir?.. yeni bir sinema yıl-

Kimdir?.. yeni bir sinema yıl-

Kimdir?.. yeni bir sinema yıl-

Kimdir?.. yeni bir sinema yıl-

Kimdir?.. yeni bir sinema yıl-

Kimdir?.. yeni bir sinema yıl-

Kimdir?.. yeni bir sinema yıl-

Kimdir?.. yeni bir sinema yıl-

Kimdir?.. yeni bir sinema yıl-

Kimdir?.. yeni bir sinema yıl-

Kimdir?.. yeni bir sinema yıl-

Kimdir?.. yeni bir sinema yıl-

Kimdir?.. yeni bir sinema yıl-

Kimdir?.. yeni bir sinema yıl-

Kimdir?.. yeni bir sinema yıl-

Kimdir?.. yeni bir sinema yıl-

Kimdir?.. yeni bir sinema yıl-

Kimdir?.. yeni bir sinema yıl-

dızı mı?.. Evet, fakat büsbütün başka bir yıldız... Edgar Bergen-in kuklası...

Demek hayatsız!.. evet... bildi-gimiz bebeklerden biri...

Vanteriyok'ların, yani karnın-dan konuşanların modası çoktan geçti. Artık müzikhol sahnelerin-de görünmez oldular. Pu sanat ta-mamile rağbetten düştü, unutul-maz oldu.

Fakat, Bergen, bu sun'i yenileş-tirmeye karartirmeye karar ver-di ve muvaffak oldu. Şimdi art-ık kuklası Şarlı Mc. Karti büyük bir rağbet ve şöhet kazandı. Se-vimli ve müstehzi çehresi Ameri-kalıları teshir etti. Monoklu (tek göz-lük), silindir şapkası herkesin hoşuna gidiyor.

Bu kukla, ve onu hareket ettiren Bergen milyonlarca Amerika-lıyı güldürüyor, eğlendiriyor.

Bergen, doktor olmak istiyordu Ve Tibbiyeye devam ediyordu. Arkadaşlarını eğlendirmek için bu kuklayı yaptırması. Fakat, bu-nu yapan heykeltıraş o kadar bü-yük bir ustalık gösterdi ki, Ber-gen doktorluktan vazgeçti. Sine-ma hayatına atıldı. Son çevirdiği (Tavsiye mektubu) filmi Paris si-nemalarında gösterilmektedir. Ve her gece alkışlanmaktadır.

Şarlinin kafası birbirine yapı-şık muhtelif altı parçadan mürek-keptir. Gözleri elâ ve yanakları parlak kırmızıdır. Arasına boya-mak lâzımdır. Çünkü stüdyonun sıcaklığından bozulmaktadır.

Kuklanın idaresi, yani hareketi getirilmesi çok sade ve kolaydır. Dudakları, başı istenildiği zaman oynatılır. Gözleri de müteharrik-tir.

Kuklanın idaresi, yani hareketi getirilmesi çok sade ve kolaydır. Dudakları, başı istenildiği zaman oynatılır. Gözleri de müteharrik-tir.

Kuklanın idaresi, yani hareketi getirilmesi çok sade ve kolaydır. Dudakları, başı istenildiği zaman oynatılır. Gözleri de müteharrik-tir.

Kuklanın idaresi, yani hareketi getirilmesi çok sade ve kolaydır. Dudakları, başı istenildiği zaman oynatılır. Gözleri de müteharrik-tir.

Kuklanın idaresi, yani hareketi getirilmesi çok sade ve kolaydır. Dudakları, başı istenildiği zaman oynatılır. Gözleri de müteharrik-tir.

Kuklanın idaresi, yani hareketi getirilmesi çok sade ve kolaydır. Dudakları, başı istenildiği zaman oynatılır. Gözleri de müteharrik-tir.

Kuklanın idaresi, yani hareketi getirilmesi çok sade ve kolaydır. Dudakları, başı istenildiği zaman oynatılır. Gözleri de müteharrik-tir.

Kuklanın idaresi, yani hareketi getirilmesi çok sade ve kolaydır. Dudakları, başı istenildiği zaman oynatılır. Gözleri de müteharrik-tir.

Kuklanın idaresi, yani hareketi getirilmesi çok sade ve kolaydır. Dudakları, başı istenildiği zaman oynatılır. Gözleri de müteharrik-tir.

Kuklanın idaresi, yani hareketi getirilmesi çok sade ve kolaydır. Dudakları, başı istenildiği zaman oynatılır. Gözleri de müteharrik-tir.

Kuklanın idaresi, yani hareketi getirilmesi çok sade ve kolaydır. Dudakları, başı istenildiği zaman oynatılır. Gözleri de müteharrik-tir.

Kuklanın idaresi, yani hareketi getirilmesi çok sade ve kolaydır. Dudakları, başı istenildiği zaman oynatılır. Gözleri de müteharrik-tir.

Kuklanın idaresi, yani hareketi getirilmesi çok sade ve kolaydır. Dudakları, başı istenildiği zaman oynatılır. Gözleri de müteharrik-tir.

Kuklanın idaresi, yani hareketi getirilmesi çok sade ve kolaydır. Dudakları, başı istenildiği zaman oynatılır. Gözleri de müteharrik-tir.

Kuklanın idaresi, yani hareketi getirilmesi çok sade ve kolaydır. Dudakları, başı istenildiği zaman oynatılır. Gözleri de müteharrik-tir.

Kuklanın idaresi, yani hareketi getirilmesi çok sade ve kolaydır. Dudakları, başı istenildiği zaman oynatılır. Gözleri de müteharrik-tir.

Kuklanın idaresi, yani hareketi getirilmesi çok sade ve kolaydır. Dudakları, başı istenildiği zaman oynatılır. Gözleri de müteharrik-tir.

Kuklanın idaresi, yani hareketi getirilmesi çok sade ve kolaydır. Dudakları, başı istenildiği zaman oynatılır. Gözleri de müteharrik-tir.

Kuklanın idaresi, yani hareketi getirilmesi çok sade ve kolaydır. Dudakları, başı istenildiği zaman oynatılır. Gözleri de müteharrik-tir.

Kuklanın idaresi, yani hareketi getirilmesi çok sade ve kolaydır. Dudakları, başı istenildiği zaman oynatılır. Gözleri de müteharrik-tir.

Kuklanın idaresi, yani hareketi getirilmesi çok sade ve kolaydır. Dudakları, başı istenildiği zaman oynatılır. Gözleri de müteharrik-tir.

Kuklanın idaresi, yani hareketi getirilmesi çok sade ve kolaydır. Dudakları, başı istenildiği zaman oynatılır. Gözleri de müteharrik-tir.

Kuklanın idaresi, yani hareketi getirilmesi çok sade ve kolaydır. Dudakları, başı istenildiği zaman oynatılır. Gözleri de müteharrik-tir.

Kuklanın idaresi, yani hareketi getirilmesi çok sade ve kolaydır. Dudakları, başı istenildiği zaman oynatılır. Gözleri de müteharrik-tir.

Kuklanın idaresi, yani hareketi getirilmesi çok sade ve kolaydır. Dudakları, başı istenildiği zaman oynatılır. Gözleri de müteharrik-tir.

Almanya - Çekoslovak hududunda

Spiro, Alman olduğunu söyler söylemez Südet nöbetçi ona yolu göstermekte tereddüt etmedi

Onun için pasaporta filân ne lüzum var

Hududda iki tarafın da nöbetçilerine görünmemek lâzım:

Londra hayali şirketlerin hisse-lerini satarak birçok paralar elde ettikten sonra nihayet takibata uğrıyan, bunun üzerine İngilt-e-reden kaçarak Avrupada oradan oraya dolaşan Spiro sekiz sene ağır hapse mahkûm olduktan son-ra anlatıldığı maceranın bundan ev-velki kısımları «Son Telgraf» da dün çıkmıştı. Maceranın İngiltere Kral hanedanına mensub bir pren-ses ile bir lordun seyahat ettiği tîrende Spiro sivil polisler a-rasında üzüntülü zamanlar geçir-miş nihayet bu memurların pren-ses ile lordu muhafaza için orada bulunduklarını görünce o da on-larla beraber ayağa kalkarak pren-ses ve lordu selâmlamıştı. Spiro hikâyesinin alt tarafını şöyle an-latıyor:

— Onlar gibi ben de ayağa kal-karak eğildim, prenses ile kocası lordu selâmladım. Artık görüyor-dum ki, benim orada hiç bir ehem-

miyetim yoktu. Tren hudut de-ğiştirilince bu sivil memurlar iniyor, yerlerine başkaları biniyordu. İn-giliz Prenses ile kocası lordu her hudutta başka başka sivil polisler birbirlerine teslim ediyorlardı. Viyanaya giderken bile işte onlar hakkında böyle bir koruma ter-tibatı alınmıştı. Söylemeye lüzum yok ki, trenlere ben de bu me-murların tarassudu altında idim. Fakat elimdeki İngiliz pasaportu herkese emniyet vermiye kâfi idi. Nihayet Viyana'ya geldik. Hiç bir fevkalâdelik olmaksızın bizi bu-rraya kadar getiren muhafızlarımı-za kendi kendime çok teşekkürler ediyordum. Her halde İngiliz pren-ses ile kocası lord benim İngiliz zabıtası tarafından aranan bir ka-çak olduğum hiç bilmiyorlardı. Aynı trende Viyanaya gelmişitk. Viyanada çok dikkat ettiğim cihet, kalabalığın çekilmesini beklemek, resim çekenlerin karşısında bu-

lunmiyarak resminin alınmasına meydan vermemekti. Eğer bilmi-yerek resmimi alan olur da bu da başka bir suretle görülsüre za-bıtanın aradığı adamın Viyana'da olduğu belli olacaktı. Bekledim, kalabalık dağıldı. Ben de bir o-tele gittim. Orada asıl kendi ismini söyleyerek kaydedildim. Sonra Viyanadaki eski dostlarımdan bi-rini buldum. Ona her şeyi anlat-tım. Dostum çok korktu. Hakiki ismini vererek kendimi otele kay-dettirdiğimi hiç iyi bulmadı:

— Viyana, dedi, Avrupanın po-lis itibarile en mükemmel mer-kezlerinden biridir. Bu isimde bir adamın geldiğini otelci hemen za-bıta ya haber vermiştir. Başka memleketlerin polisi tarafından a-rananların isimleri de Viyana po-lisinde yazılıdır. Ona göre gelen-lere, gidenlere bakar. Bunun gibi Viyana polisinin sivil memurları da mükemmeldir.

Dostum bunları anlattıktan son-ra şunu da ilâve etti:

— Sen kendi ayağınla gelerek arslanın ayağına düştün!..

Bu sözler, hoşuma gidecek gibi değildi. Canım çok sıkıldı. Fakat, ben de şöyle düşündüm:

— Londra polisi, benim Viyana-ya kadar geldiğimi daha fark e-dememiştir. Benim Londradan ya-kalanmadan kaçtığımı anlayınca bunu her yere tamim edecek, Av-rupa memleketlerinin zabıtasına da bildirecektir. Bunun için daha vakit geçecekti. Ben Viyanada da-ha yirmi dört saat kalabilirdim. Otele dönünce, azıcık eşyama gene

O, nep güzel kadınlarla beraberdir

O, nep güzel kadınlarla beraberdir

O, nep güzel kadınlarla beraberdir

O, nep güzel

Almanya - Çekoslovakya hududunda

(5 inci sahifeden devam)

vücüdüne başka bir şekil vermek için düşündüm, uğraştım. Omuzlarıma kâğıt yerleştirdim. Bu suretle vücüdümün biçimini değiştirdim. Yuvarlak bir adam görünüyor - dum. Beni en ziyade tanıyan dostlarım bile böyle büyük, sakallı, uzun saçlı, ommuzları geniş, yuvarlak bir adam olarak gördükleri zaman tanıyamazlardı. Prag'a, bu suretle hazırlandıktan sonra tekrar yola çıktım. Trene bindim. Bu sefer Almanya'ya gidiyordum. Gene hududa iki istasyon kalarak ineciğim. Hududu gene yaya olarak geçecektim.

Fakat zihnimden artık başka türlü projeler geçmiye başlamıştı. Yolda giderken bunları düşünüyordum :

— Avrupa'da böyle oradan oraya dolaşmak çok tehlikeli idi. Kendime daha rahat bir yer temin etmeliydim. En iyi yer nerisi olabilir?.. Amerika!.. Evet, Amerika'ya gidecektim. Şimdi bir kere Almanya'ya gideyim. Alman hududundan içeriye gireyim. Almanya sahilinden vapura binerek Amerika'ya yollanmak pek taltı bir şey olacaktı. Fakat buna şimdiki halde büyük bir engel vardı: Parasızlık!.. Almanya'dan Amerika'ya beni gönderecek olan vapura vermek için para lazımdı!..

Böyle düşünerek yoluma devam ediyordum. Her şey yolunda gidiyordu. Ben hududa iki istasyon kalarak trenden indim. Hududu gene yaya olarak geçtim. Hiç bir aksilik çıkmadı. Artık kendimi Almanya'da bulmuştum. Daha fazla dolaşmayarak maksaduma doğru ilerlemek lazımdı. Onun için vakit geçirmiyerek doğrudan Hamburg'a gittim. Hamburgtan

beni Amerika'ya götürecek olan vapura binmek için para lazım olduğuna göre bunun çaresini bulmak icap ediyordu. Fakat böyle pahalı vapurlarda seyahat etmek imkânsızdı. Bunun için aklıma gelen çare şu oldu: Hamburgda dolatım. Yunan bandıralı bir yük vapuru gördüm. Vapurun Amerika'ya gideceğini öğrenmiştim. Kendimi bu vapura atmanın çaresi ne olabilirdi? Gittim, vapurun kaptanını buldum. Kendisine dedim ki:

— Ben, Almanya'dan çıkarak kendimi mutlaka Amerika'ya atmak mecburiyetinde olan bir adamım. Fakat bunun için param yok. Size geldim. Beni reddetmeyiniz. Vapurunuz Amerika'ya gidiyormuş, beni de götürünüz. Size bunun için bir kaç para vermek isterdim. Fakat hiç bir şeyim yoktur. Muhafet bir haldeyim. Almanya'da nazilere muhalif olduğum için beni bir çok kimselerle beraber bir yere tıkmışlardı. Oradan kaçmaya muvaffak oldum. Buraya geldim. Şimdi de size müracaat ediyorum.

Yunan bandıralı vapurun kaptanı beni dinledi. Almanca söylediklerimi anlamıştı. Beni gemiye alarak Amerika'ya kadar götürmek de onun için imkânsız bir şey değildi. Fakat her şeyden evvel o bunun doğru olup olmadığını anlamak için beni bir kere imtihana çekmeyi nedense lüzumlu görmüştü. Hemen Almanlardan bir gemici çağırttı. Ona benimle almanca konuşmasını söyledi. Benim hakikaten Alman olup olmadığını anlamak için Yunanlı kaptan beni bu suretle almanca imtihan ettiriyordu!

Spironun maceirasının alt tarafı yarına kahyor.

Londra müzakereleri bugün bitecek

(1 inci sahifeden devam)

dıktan sonra, İngiliz Başvekili, İngiliz İmparatorluğu namına Çekoslovakya kat'i dileklerini bildirecektir.

Bu dileklerin, Çemberlay'in şimdiden Praga göndermiş olduğu Alman muhtırasının haricine çıkmayacağı ve yalnız Çeklerin elinde kalacak yerler hakkında geniş teminatı ihtiva edeceği hissolunuyor.

Vaziyetin vahametine ve Çeklerin seferberlik kararlarına rağmen Londrada hükümetle yakından alakası olan mehafil sulhun muhafaza olunacağından ümidvar görülmektedir.

PRAG NİÇİN REDDEDİYOR?

Londra 26 (Hususi) — Prag Çemberlayin vasıtasile kendisine tebliğ edilen son Alman muhtırası kabul etmemek kararında olduğunu Londra'ya resmen bildirmiştir. Pragen cevabı muhtıranın son İngiliz - Fransız projesine tabanabana zıd olmasından dolayı reddedilmiştir.

Bu cevap yeni İngiliz - Fransız görüşmeleri sona erdikten sonra neşredilecektir. Maamafih Pragen İngiliz - Fransız müzakereleri bittikten ve Londrada son vaziyet üzerine verilecek yeni kararlar Praga tebliğ edildikten sonra Çekoslovakyanın vaziyetini değiştireceği ve daha sulhperv davranacağı ümid edilmektedir.

MUHTIRADA NELER VARMIS?

Londra 26 (Hususi) — Son Alman muhtırasındaki esaslar dairesinde bir anlaşma olacağından ümitvar olan Londra mehafili bu muhtıranın tabikatinı dair vaki ifşaata göre Çek askeri Almanya'ya gelecek yerlerden, umumî harben sonra Alman askeri Fransayı nasıl tahliye etmişse o tarzda çekilecektir. İngiliz, Fransız ve Alman delegelerinden mürekkep bir komisyon tahliye işine ve yollarla köprülerin, fabrikaların tahrib edilmemesine nezaret edecektir.

Yeni hududa nüfusunun çoğu Çek olan bazı yerler de Alman - yaya geçmektedir. Skoda eyrikaları Çekoslovakya'da kalacak fakat bunun kullandığı madenler

Almanya'ya bırakılacaktır.

Yeni hududlar Almanya'ya her zaman Çekoslovakya'ya ikiye bölerek imha etmeğe imkân bırakacaktır.

KABİNE İÇTİMAI

Londra 26 (A.A.) — İngiliz kabinesinin müzakereleri saat 12,45 te bitmiştir. Başvekâlet binasında bulunan Fransız nazırları aynı saatte dışarı çıkmışlardır.

Bu geceki içtima bu suretle nihayet bulturur.

İNGİLTEREDE BİR NÜMAYİŞ

Londra 26 (A.A.) — Fransız nazırlarının otomobili dön Başvekâlet binasının önüne geldiği zaman White Hall'de keşif bir halk kütləsi toplanmış bulunuyordu. Halkın bir kısmı Fransız millî marşını söylemiş, diğer kısmı ise nazırları alkışlayarak: «Çekoslovakya'ya yardım ediniz.» diye bağırıştır. Bu nümayiş esnasında bazı müfritler bağırarak Çemberlayin aleyhinde bulunmuşlardır. Polis birkaç grup hareketine mâni olmak için müdahale etmek mecburiyetinde kalmıştır. Bu arada birkaç kişinin tevkif edildiği zannedilmektedir.

İstanbul Simitçileri

(5 inci sahifeden devam)

deni şahsiyetim bu simitci karşısında kayboluyordu. Suallerimi daha derinleştirdim:

— Peki amma; ustan sana hile yapmaz mı?

— Yok, hiç öyle şey mi olur?

— Peki, İstanbul'da bu kadar yol parası verip geleceğini neden bu para ile eşek almadın?

— Hele; bayım ne diyun sen... İstanbul'da da para ile mi gelinir?

— Ya ne ile gelinir?

— Yollandım köyden, iki ayda karadan Üsküdar'a geliverdim. Hemşeriler de Üsküdar'dan beni bir dolmuş kayığı bindirip beş kuruşla Beşiktaş'a atıverdiler...

Ne dersiniz ey okuyucularım bu inada ve bu imana...

M. SAMİ KARAYEL

Prag Lehistanın taleb-lerini kabul ediyor

(1 inci sahifeden devam)

EMRİVAKİDEN KORKULUYOR
Paris 26 (Hususi) — Son haberlere göre Berlindeki ecnebi siyasi mahafili, istikbal hakkında çok bedbin görünmektedir. Hitlerin bu akşam irad edeceği nutuk münasebetile, Alman ekfârı umumiyesinin daha ziyade galeyana gelmesinden, Hitlerin vekayii tacil ederek bir emrivaki yapmasından korkulmaktadır.

FRANSIZ GAZETELERİ NE DİYORLAR?

Paris 26 (A.A.) — Pöti Pariziyen gazetesi yazıyor:

Hitlerin bütün projesi, aşikâr surette Çekoslovakya'ya siyasi ve iktisadî nokta nazardan kendisini ayaktaki tutamıyacak bir vaziyete sokmadığı ve yaşamak kabiliyetine malik olmasına mâni olmayacaktır.

mayı istihdaf etmektedir.

Hitlerin metalebatı o kadar geniştir ki İngiltere ve Fransanın bunları kabul etmesini Çekoslovakya'ya teklif etmelerine zahiren imkân yoktur.

«Epok» gazetesi diyor ki: Harb halinde Çekoslovak istihkamları Fransız millî müdafaasının hayatı bir unsurunu teşkil edecektir. Zira bu istihkamlar, en az 30 fırkayı şarkta durdurabilecek ve bu suretle aynı nisbet dahilinde Fransız ordusunun yükünü hafifletecektir.

Popüler gazetesi yazıyor: «Sekiz gündenberi Hitlerin garb demokrasilerine karşı kazanmış olduğu zafer, muhakkak bir şeydir. Hitler, Südetlerin Almanya'ya ilhakını temin etmiştir. Şimdi mesele Hitlerin bu noktada kalıp kalmıyacağıdır.

Makineye Verirken:

Muhtıra fena tesir bıraktı

Londra 26 (A.A.) — Alman muhtırasının neşri, İngiliz ekfârı umumiyesi üzerinde 1914 de Çelçikaya verilmiş olan ultiमतının hasıl etmiş olduğu tesire benzer bir tesir husule getirmiştir.

Gazeteler Hitlerin mutalebetinin kabulü gayrikabil mahiyette olduğunu müttetifikan teslim etmektedir.

Ruzveltin mesajı

Vaşington 26 (Hususi) — Rozvelt Benes ve Hitler'e beş yüz kelimelik bir telgraf göndermiştir. Rozvelt bu telgrafında «bütün beşeriyet namına hali hazırda meselelerin muslihane bir zihniyetle halledilmesi için müzakereleri kesmemenizi istiyorum. Harbin fecaati bütün dünyaya zarar verecektir.» demekte ve bazı tavsiyelerde bulunmaktadır.

Rozvelt Daladye ve Çemberlayne de birer mesaj göndermiştir.

Fransız Erkânıharbiye Reisi Londraya çağrıldı

Londra 26 (A.A.) — General Gamelin saat 9 da Croydon hava meydanına inmiştir.

İstanbul Belediyesi ilânları

Karaağaç Mezbahasında bir sene zarfında birikecek tahminen 500 ton koyun gübresinin Beykoz ağaçlama fidanlığına taşıma işi açık eksiltmeye konulmuştur.

Beher tonun nakliyesine 70 kuruş bedel tahmin edilmiştir. Şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 sayılı kanunda yazılı vesika ve 26 lira 25 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 11/10/93 salı günü saat 14 buçukta Daimî Encümeninde bulunmalıdır. (6855)

Keşif bedeli 3165 lira 50 kuruş olan Acıbadem - Küçükcamlica yolunun taminine aid açık eksiltme 6/10/93 Perşembe gününe uzatılmıştır. Keşif evrakile şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 sayılı kanunda yazılı vesikadan başka en az iki bin liralık bu işe benzer iş yaptığina dair Nafta Müdürlüğünden alacakları fen ehliyet ve 938 yılına aid Ticaret Odası vesikaları ile 237 lira 41 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber yukarıda yazılı günde saat 14 buçukta Daimî Encümeninde bulunmalıdır. (6856)

Türk Hava Kurumu 25. ci Tertip

Büyük Piyangosu

6. cı keşide 11 - Birinciteş'in - 938 dedir.

Büyük ikramiye 200.000 liradır.

Bundan başka: 40.000, 25.000, 20.000, 15.000, 10.000 Liralık ikramiyelerle (50.000 ve 10.000) liralık iki adet mükâfat vardır.

DİKKAT:

Bilet alan herkes 7 - Birinci Teşrin - 938 günü akşamına kadar biletini değiştirmiş bulunmalıdır...

Barbaros Bayramı

Yarın büyük Merasimle Kutlulanacak

Barbros ihtifalının 28 eylülde yapılması kararlaştırılmıştır. Fakat Türk Tarih Kurumu, Barbarosun Preveze zaferini 27 eylül 1538 de kazandığını tesbit etmiş olduğundan, törenin yarın yapılması tenzib edilmiştir.

Evvelce hazırlanmış olan program, bir gün ileri alınarak aynı gün tatbik edilecektir.

Yarınki bayram münasebetile Belediye, Barbaros türbesini temizletmekte, tanzim ettirmekte ve aynı zamanda süslemektedir. Yarın gece Barbarosun mezarı da sancak, iskele işaretleriyle ve tpkı bir gemi gibi muhtelif renkte ışıklarla tenvir edilecektir.

Sökede Hafriyat

Bir Alman müthahası ruhsa iye verildi

Söke'nin Balat köyünde bulunan Milet harabelerinde asarâtika hafriyatı yapmak için, Almanya müze müdürlerinden doktor Vaikert'in hükümetimizden istediği ruhsat verilmiş ve Vaikert bu ruhsatı aldıktan sonra hafriyat faaliyetine başlamak üzere Sökeye hareket etmiştir.

Hafriyatın devamı esnasında komiserlik vazifesini İstanbul müze memurlarından Haydar Sümerkan ifa edecektir.

Yine çorap Meselesi

3 üncü sahifeden devam

daî maddeler ayındır. Bütün kabahat çorabın inceliğindedir. Bunun içinde ilk tedbir olarak çok ince çorap imali durduruldu.

M. A. çorap fabrikasında bir zat da şu mütealede bulundu:

— Kalın ve orta (K. 1) cinsten çoraplar sağlandı. Ve bu cins, yerli çoraplarımız da piyasada mevcuttur. Bunların Avrupa çorapları derecesinde dayanıklı olduğunu iddia ve garanti edebiliriz. «Moda» nun lüzumundan pek fazla inceltiltiği «en ince çorapların» Avrupası çok fazla dayanıyor demek, ispatı gayri kabil bir iddiada bulunmaktadır.

★ Avrupada bir tedkik seyahati yapmakta olan Bulgar Kralı dün Hitlerle görüşmüştür.

★ Tramvay şirketinin satın alınma müzakerelerine teşrinievvelde başlanacaktır. Şirketin salâhiyyetler murahhasları yakında şehrimize geleceklerdir.

KALBE GİREN HIRSIZ

Senenin en orijinal romanını So Telgraf'da okuyacaksınız

15.7 tırcı Şaban 1354 Kılaf Eylül 13

Yıl 1938, Ay 9, Gün 269, Hıar 144 26 Eylül Pazartesi

Kestane fırınıası

Vakitler	Vesati sa. d.	Exant sa. d.
Güneş	5 49	11 46
Öğle	12 06	6 03
İkindi	15 28	9 25
Akşam	18 01	12 33
Yatsı	19 33	1 31
İmsak	4 12	10 09

Sıra kimlere gelecek?

(4 üncü sahifeden devam)

plân bildirildi. Bu Fransa ile İngiltere arasında yapılan bu plân konuşulurken Çekler çağırıp dinlenmedi. Onların giyabında karar verildi ve karar kendilerine bildirildi. Bu kararı kabul etmeleri isteniyor. Bu karara göre Çekoslovakyanın arazisi parçalanıyor, hâkimiyeti parçalanıyor, netice olarak da şimdiye kadar müttetif bulunduğu devletlerle olan ittifakı bozuluyor. Ne olursa olsun Hitlerin dediği olmuş demektir. Hitlerin plânını İngiltere de, Fransa da ister istemez kabul etmişlerdir. Hitlerin plânını İngiltere ile Fransa Çekoslovakya'ya gösterip bunun kabul edilmesini istemişlerdir. Bugünkü hal ne olursa olsun bunun neticeleri uzayacaktır. Gerek Avrupada ve gerek Fransa da bunun başlıca neticeleri görülecektir. Çekoslovakya ile Fransa arasındaki muahedenin ruhu ağırdır. Fransa Çeklere şöyle demişti:

— Yemin ediniz, eğer ben bir taraftan taarruza uğrarsam hemen benim yardımına koşacağımıza yemin ediniz! Ben de size yemin veriyorum ki siz de bir taarruza uğrarsanız ben de sizin yardımınıza koşacağım.

Çekler bunu kabul etmişler, iki taraf da birbirlerine imza vermişlerdi. Fakat işte şu son aylarda Almanya kendini gösterdi. Eğer Almanya Çeklere değil de Fransızlara görünseydi ne olacaktı? Eğer Çekler o zaman Fransızları bıraksaydı onlar hakkında Fransızlar ne diyeceklerdi? Fakat Almanya kendini Fransaya karşı göstermedi de Çeklere karşı göründü. Şimdi de Fransızlar Çekleri bırakmış oluyorlar.

İşte bu fikirde bulunan ve Çekoslovakyanın bugünkü vaziyetine çok teessüs eden Fransız gazetelerinin yazıları da bu fikirlerde toplanıyor. Fransanın zayıf davranışını söyleyen bu gazetelerin çıkardığı bir netice vardır: Fransa böyle zayıf davranmakla ilerisi için Almanya'ya daha ziyade cesaret vermiş oluyor! Eğer diyorlar İngiltere, Fransa ve Rusya hakikaten birleşmiş olarak Almanya'ya karşı öyle görünseydiler iş başka türlü olurdu. Şimdi sulh kurtarılmış oldu deniyorsa da harb tehlikesi uzaklaşmış değildir. Bundan sonra Almanyanın başka isteyecekleri vardır!

İşte Fransız matbuatının ikiye ayrılan fikirlerinin esası.

Fakat Pragda ne düşünüldüğüne dair Deyli Ekspres muhabirinin yazdığına gelince: Çekler, Almanların oturdugu yerleri Almanya'ya bırakmakla kendileri için bir çok tehlikeler doğacağını söylüyorlar. Payitaht olan Prag artık Alman tehdidi altına gireceği gibi Çekoslovakyanın sinai merkezleri de Südetlerin bulunduğu yerlerde olmak dolayisile buraları da elden çıkmış olacaktır. O zaman Çekoslovakya için iktisadî büyük bir buhran baş gösterecektir. Çekoslovakya ondan sonra artık tamamiyle Almanyanın nüfuz tesiri altına girecektir. Çekler şimdi 800 bin kişilik bir kuvveti silâh altına almış bulunuyorlar.

Çek matbuatı yazılarında çok ihtiyatlı olarak nesriyatta bulunuyor. Bununla beraber Fransa aleyhinde ağıktan, açığa görülen bir vaziyet vardır. Prag gazetelerinin Fransaya dair düşüncükleri şöyle hulâsa edilmektedir:

Eğer Fransa bu sefer Alman'yayı memnun etmekle her işi halledilmiş farzediorsa çok yanlıydı. Çünkü Almanyanın daha istiyecekleri vardır. Alsas-Lorende Alman propagandası vardır. Oradaki propagandanın başında Her Bikler vardır ki Henlayn'e tebrik telgrafları çekmiştir diyorlar.

dan başka Prag gazeteleri de aynı şekilde Lehistan'da bahsediyorlar. Lehistan ile Fransa arasındaki ittifakı hatırlatıyorlar. Lehistan'da da bir takım Almanlar olduğunu unutmamak lazım geldiğini anlıyorlar. Çekler kendilerine teklif edilen İngiliz - Fransız plânının harbin önüne geçemeyeceğini ileri yürütmekten geri durmuyorlar. Bugün için harb uzaklaşmış olsa bile Almanya diğer memleketlerde bulunan Almanları da birer birer kendine almak isteyince harb tehlikesi yeniden baş gösterecektir.

Deyli Ekspres gazetesinin Paris'teki muhabiri de İngiliz - Fransız plânının Fransız kabinesinde müzakere olup bittikten sonra bunu bütün nazırların hep bir - den kabul ettiklerini ve itiraz etmediklerini yazıyor. Fransız kabinesi bir taraftan Südet Almanların Çekoslovakya'dan ayrılmasını kabul ederken diğer taraftan da 1924 Fransa ile Çekoslovakya arasında bahsedilmiş olan ittifakı da bozmış oluyordu. 924 ittifakı üzerine Fransız erkânıharbiyesi Çekoslovakyanın müdafaası için bir plân hazırlamıştı. Hatta Çekoslovakya ordusunun yetiştirilmesi için Fransadan askeri heyetler girmiştir. Fakat artık o günler geçti. Bununla beraber Fransız askeri heyeti hâlâ Pragda imiş.

RÜYALARIMIZ

(5 inci sahifemizden devam)

Hele kadınlar, rüyaya fazla inanırlar. Rüyayı «tâbir» ettirmeğe meraklıdırlar. Rüya tâbirlerinde ihtisası olanlar vardır; artık onlar, rüyada görülen şahısları, vak'aları ele alarak «ahkâm» çıkarırlar.

Eskiden «muhabir» lik, ayrı ve mühim bir sanattır! Falçılığın bu nevi olan bu sanatın, Avrupada hâlâ revaceda oluşuna şaşar durum. Rüya tâbirnameleri vardır. El yazısı, küçük bir «tâbirname» elime geçmişti. Rüyalardan çıkarılan «ahkâm» karşısında affaldım. En çok tuhafıma giden, istenilen rüyayı görmek için, niyet edip, ona mahsus duayı okuyarak yatıp uyumak fahiş oldu. İsmarlama rüyada olurmuş!

Ağırık bastığı zaman görülen korkulu rüyalar, insanı, hakikatten terletir.

Rüyanın lisandaki yeri de mühimdir. Sabahleyin erkenden bir yere gidene, bir iş yapana:

— Rüyada mı gördün?

Derler.

— Rüyada yaşıyoruz!

Bu, manası geniş, çok güzel bir anlatım şeklidir.

Rüyada görsem, hayra yorman! Korkulu rüya görmektense, uyanık durmak evlâdır.

Çirkin, gudubet, korkunç bir rüya için:

Rüyana girsin inşallah!

Rüya, her yerde, her devirde, edebiyatın hatırı sayılır malzemesindendir.

«Ey bir dem rüya geçmiş kara günler...»

«Rüyalarımı giren melekten farkı yok o dilrübann...»

«Aşk, bir rüya imiş, gördüm uyanımdı...»

Bunlar, şöyle hatırıma geliverenler. Sayılacak olsa, arkası almaz, vo kadar yüklüdür ve hayli de ağır basar.

İnsanların rüyaya ehemmiyet vermeleri, pek de baksız değil, hayat, bir rüya değil mi? Ezel ve ebed karanlığı arasında, gördüğümüz, sırlara nisbet edilince, bir şimşek kadar kısa süren, ışık, bir rüyadan başka, nedir?

Rüyadan korkuyoruz da, yaşamaktan korkuyoruz.

MAHMUD YESARI

RADYOLIN

İle SABAH, ÖĞLE, ve AKŞAM her yemekten sonra muntazaman dişlerinizi fırçalayınız.

Sultan Hamid Sürgünleri

N. 40

Tercüme ve ıktibas hakkı mahfuzdur.
Yalnız Son Telgraf'da neşredilecektir.

Yazan : Ziya Şakir

Selâmlıktan dönen Rıdvan Paşaya arabadan inerken dört kişi hücum etmişti.

Şehremini alenen öldürmiye cesaret eden katiller, zabıtaya ve halka da ateş açmışlardı...

Fakat Abdülhamid; büyük bir meharetle, hem Ebülhüdayı ve hemde oğlunu teskin etmişti: — Acele etme. Her şeyin, zamanı var.

Demişti. Birçok kimseler, bu hâdiseden dolayı, Ali Şamilin çok ağır bir cezaya uğriyacağını sanmışlardı. Fakat aradan günler geçtiği halde, Ali Şamilin daha hâlâ mevkini muhafaza ettiğini görünce, en derin hayretler içinde kalmışlardı.

Aradan, yine bir zaman geçmişti. Şehremaneti, Kadıköy yollarını tamir ettirirken, yapılan yolun bir yeri Ali Şamilin hoşuna gitmemiş; oradaki mühen - dis ve yol amelelerini kırbaçtan geçirmişti.

Bu hâdise, Şehremini Rıdvan Paşanın son derecede gücüne giderek şikâyet etmişti.

Sultan Hamit, bu şikâyeti de sü - kût ile geçiştirmişti. Fakat, artık Şehremini Rıdvan Paşa ile Ali Şamil arasına bir münâferet girmişti.

O sırada Pangaltı tarafında yine bir yol yapıyordu ve bu yol da, Ali Şamil'in biraderi, Şûrayi Devlet azasından (Abdurrezzak) in evinin önünden geçiyordu.

Abdurrezzak, yolun kendi arzusu veçhile yapılması için Rıdvan Paşaya haber göndermişti. Gayet nazik, terbiyeli, hiç kimsenin arzusunu kırmıyacak kadar halim ve selim tabiatlı bir zat olan Rıdvan Paşa, Ali Şamil'in hareketinden münfail olduğu için, Abdurrezzakın bu talebini reddetmiş; yolun usulü veçhile yapılmasına devam için emir vermişti.

Abdurrezzak, derhal adamlarını ve usaklarını toplamış; yolun yapılmasını menetmek istemişti. Amelelerle usaklar arasında bir mücadele başlamış, her iki taraftan da bir kaç kişinin yaralanması ile neitcelemişti. Nihayet, ameleler galip gelmişler; Abdurrezzakın adamlarını küreledikten sonra, işlerine devam etmişlerdi.

Adamlarının, şehremaneti amelelerine mağlûp olması; Abdurrezzakın kalbinde Rıdvan Paşaya karşı müthiş bir kin husulüne sebebiyet vermişti. Fakat Abdurrezzak kurnaz davranmış, bu kin'i hiç bir suretle izhar etmemişti.

Aradan iki ay kadar bir zaman geçmişti. Bir cuma günü selâmlıktan avdet eden Rıdvan Paşa, Göztepe istasyonunda tren - den inmişti. O anda, dört kişi üzerine hücum etmiş. korkunç revolver sesleri, ortalığı müthiş bir velve - leye vermiş. zavallı Rıdvan Paşa, dört kursunal vurularak kan - lar içinde yere serilmişti.

Şehremini gibi mühim bir şahsiyeti, bu derece pervasızlıkla alenen öldürmiye cesaret eden katiller, kendilerini tutmıya tesebbüs eden zabıta memurlarıyla halka karşı da silâh kullanacak kadar cesaret göstermişlerdi.

Zabıta memurları, bu azılı katilleri kolaylıkla ele geçiremeyeceklerini anlayınca, peşlerine düşmüşlerdi.

Katiller önde, zabıta memurlarıyla bunlara müzaheret eden bir kaç kişi arkada oldukları halde, Kayışdağı yolundan Kurbağalidereye gelmişlerdi. Orada, arkasından yirmi kadar süvari bulunan Ali Şamil'e tesadüf etmişlerdi.

Katiller, Ali Şamil'i görür görmez koşmuşlar; silâhlarını ona vermişlerdi.

Ali Şamil, katilleri doğruca Se -

limiye kışasına sevk etmişti. O gece orada alıkoğduktan sonra, ertesi gün:

[Bunlar, bütün kaçakçısıdır. Dün, Göztepe istasyonunda polislerden korkarak bir kaç el silâh etmişler, kurşunlardan bir kaç kazaen Şehremini Rıdvan Paşaya isabet etmiş, ölümüne sebebiyet vermiş... Zabıta memurları, bu kaçakçıları yakalamak istemişlerse de muvaffak olamamışlar. Ben vak'ayı haber aldım, maiyetime süvariler alarak yola çıktım. Hepsinin yakaladım. Lâzımgelen muamelenin ifası...]

diye, bir jurnal ile Üsküdar mahkemesine göndermişti. Mahkeme, derhal katillerin silâhlarını istemişti.

Fakat Ali Şamil:

— Biz, (Kürd) üz. Bize teslim edilen silâhı, hiç kimseye veremeyiz.

Diye, mahkemenin bu talebini reddetmişti.

Bu kanlı hâdise, İstanbulu altüst etmişti. Katillerin, Abdurrezzakın adamları olduğu tahakkuk eder etmez, âdeta koca şehir heycana gelmiş; her taraftan bir çok dedikodular yükselmişti.

Ve.. eretsi gün de, bütün Bedirhan oğulları ile adamlarının tev - kif edildikleri işitilmişti.

Ali Şamil, hususî bir divanı - harp tarafından muhakeme edile - rek, (idam) ma hükmedilmişti.

HİKÂYE

PLÂTİN BİLEZİK

(4 üncü sahifemizden devam)

— Bu, bende illet! Siz gittik - ten sonra, baloda, iş çaldı; fakat artık tehlike kalmamıştı.

Sinirlenmiştim: — Bu kirli işe âlet etmek için demek benimle dost oldunuz, öyle mi? Hırsız yataklığı ettirmek için benden başkasını bulamadınız mı?

— Sizde, namuslu adam siması vardı. Nitekim, yanılmamışım.

— Neden?

— Yanlış adres verseydin, ne yapardım.

Omuzlarım düşmüş, büyük bir sükutu hayale uğramıştım:

— Demek, bir âlet gibi kullanmak için öyle mi?

Genç kadın, gözlerinin en tatlı bakışıyla gülmüştü:

— Yalnız o, değil... Kalbim de emrediyordu...

— !?... MAHMUD YESARİ

Abdurrezzak ile diğer alâkadarlar da, adliye tarafından aynı şekilde mahkûm edilmişlerdi. Fakat Abdülhamit, (idam) cezalarını (müebbed kürek) cezasına tahvil ederek, bütün Bedirhan oğullarının Trablus kalesine gönderilmelerini irade etmişti.

Böylece Bedirhan oğulları, bir idarei mahsusa vapuruna doldurularak, Trablusgarbe sürülmüşlerdi.

Bu acı sukut, en ziyade Ali Şamil üzerinde tesir husule getir - mişti. Kısa bir zaman sonra, kale - nin müthiş zindanında, iztirap ve mahrumiyet içinde can vermişti.

AŞK YÜZÜNDEN SÜRGÜN

1315 senesinde, (Haleb) e gidiyordum. Yolda, genç ve yakışıklı bir doktorla ahabp oldum. Askerî Tıbbiye mektebinden bir sene ev - vel, parlak bir diploma ile çıkan ve o esnada da doktor yüzbaşı üniformasını taşıyan bu genç, o zamanın oldukça meşhur muhar - rir ve gazete mütercimlerinden (İskender Ferera) efendinin biraderi, ve (Rum) milletindendi... Maalesef, ismini unuttum. [1]

(Devamı var)

[1]Aziz karilerimden rica ederim... Bu (İskender Ferera) efendinin veyahut ailesinin adresini bilip de bir mektupla bana bildirmek zahmetinde bulunurlarsa beni minnettar ederler. Z. Ş.

— Bu, bende illet! Siz gittik - ten sonra, baloda, iş çaldı; fakat artık tehlike kalmamıştı.

Sinirlenmiştim: — Bu kirli işe âlet etmek için demek benimle dost oldunuz, öyle mi? Hırsız yataklığı ettirmek için benden başkasını bulamadınız mı?

— Sizde, namuslu adam siması vardı. Nitekim, yanılmamışım.

— Neden?

— Yanlış adres verseydin, ne yapardım.

Omuzlarım düşmüş, büyük bir sükutu hayale uğramıştım:

— Demek, bir âlet gibi kullanmak için öyle mi?

Genç kadın, gözlerinin en tatlı bakışıyla gülmüştü:

— Yalnız o, değil... Kalbim de emrediyordu...

— !?... MAHMUD YESARİ

— Bu, bende illet! Siz gittik - ten sonra, baloda, iş çaldı; fakat artık tehlike kalmamıştı.

Sinirlenmiştim: — Bu kirli işe âlet etmek için demek benimle dost oldunuz, öyle mi? Hırsız yataklığı ettirmek için benden başkasını bulamadınız mı?

— Sizde, namuslu adam siması vardı. Nitekim, yanılmamışım.

— Neden?

— Yanlış adres verseydin, ne yapardım.

Omuzlarım düşmüş, büyük bir sükutu hayale uğramıştım:

— Demek, bir âlet gibi kullanmak için öyle mi?

Genç kadın, gözlerinin en tatlı bakışıyla gülmüştü:

— Yalnız o, değil... Kalbim de emrediyordu...

— !?... MAHMUD YESARİ

— Bu, bende illet! Siz gittik - ten sonra, baloda, iş çaldı; fakat artık tehlike kalmamıştı.

Sinirlenmiştim: — Bu kirli işe âlet etmek için demek benimle dost oldunuz, öyle mi? Hırsız yataklığı ettirmek için benden başkasını bulamadınız mı?

— Sizde, namuslu adam siması vardı. Nitekim, yanılmamışım.

— Neden?

— Yanlış adres verseydin, ne yapardım.

Omuzlarım düşmüş, büyük bir sükutu hayale uğramıştım:

— Demek, bir âlet gibi kullanmak için öyle mi?

Genç kadın, gözlerinin en tatlı bakışıyla gülmüştü:

— Yalnız o, değil... Kalbim de emrediyordu...

— !?... MAHMUD YESARİ

Istanbul Belediyesinden:

Pazarlıksız satış mecburiyeti hakkındaki 3489 numaralı kanunun tabiki suretine dair olup 15 Eylül 1938 tarihli Resmî gazetede çıkan 9527 numaralı kararname sureti, işbu kararnamenin on dördüncü maddesi hükmüne tevfikân alâkadarlarca bilinmek üzere ilân olunur. (6326)

Pazarlıksız satış mecburiyeti hakkındaki 3489 numaralı kanunun tabiki suretine dair karar

Kararname No. 9527

Madde 1 — Ankara, İstanbul ve İzmir şehirleri Belediye hudutları içinde, aşağıdaki yazılı maddelerin perakende ticaretinde, 3489 numaralı kanun ile işbu kararname hükümlerine tevfikân, pazarlıksız satış mecburidir:

- 1) Kesilmiş kasaplık hayvan etleri ve sakatları, kümes hayvanı etleri (pişmemiş), her nevi sucuk ve pastırmalar,
- 2) Taze yumurta, süt, yoğurt, tereyağı ve sadeyağ, kaymak ve peynirler ve bunları satan dükkânlarda satılan diğer maddeler,
- 3) Kapalı kaplar içinde satılan her nevi menba ve maden suları,
- 4) Yaş sebze ve meyvalar, bunları satan dükkânlarda satılan sair maddeler,
- 5) Her nevi bakkaliye maddeleri ve bakkal dükkân ve mağazalarında satışa arz edilen sair maddeler,
- 6) Mahrukat maddesi olarak odun, ağaç kömürü, maden kömürü, linyit, antrasit, sömükok ve briketler,
- 7) Her nevi hazır ayakkapları ve ayakkabıcı dükkânlarında satılan sair hazır eşya,
- 8) Her nevi hazır şapkalar ve şapkacı dükkân ve mağazalarında as - tilan hazır eşya,
- 9) Her nevi hazır elbiseler ve hazır elbiseci dükkân ve mağazalarında satılan sair her nevi hazır eşya,
- 10) Her nevi manifatura eşya ve maddeleri ve manifaturacı mağazalarında satılan sair eşya,
- 11) Her nevi kumaşlar ve kumaşçı mağazalarında satılan sair eşya (terzilerin, kendi dükkânlarında dikilmek üzere bulundurdıkları ve teşhir ettikleri kumaşlar ve elbise malzemesi hariç).
- 12) Her nevi tuhafiyeye eşyası ve tuhafiyeye mağazalarında satışa arz edilen sair eşya ve maddeler,
- 13) Her nevi halı ve kilimler ve halıcı dükkânlarında satılan sair eşya,
- 14) Turistik eşya satan antikacı dükkân ve mağazalarında satışa arz edilen her nevi eşya ve maddeler.

Madde 2 — İşbu kararname hükümleri, dükkân, mağaza, depo gibi sabit satış yerlerinde yapılan perakende satışlara tatbik olunur. Aşağıda yazılı satışlar bu hükümlere tâbi değildir:

- A — Seyyar satıcılık (sokak veya meydanlarda durularak veya dolaşarak yapılan satışlar).
- B — Müstahşillerin mallarını seyyar surette satanları.
- C — Muayyen veya gayri muayyen günlerde sokak veya meydanlarda kurulan pazar yerlerinde - dükkân ve mağazalar haricinde - yapılan perakende satışlar.

Madde 3 — Aynı zamanda hem toptan (veya yarı toptan) ve hem de perakende satış yapan dükkân ve mağazalar, perakende satışları için bu kararname hükümlerine tâbidirler.

Ancak, tüccar ve esnafın kendi dükkânlarında satılmak üzere yu - karıdaki fıkra yazılı mağazalardan yapacakları mübayaat perakende sayılmaz.

Madde 4 — Bu kararname tatbikatı bakımından; toptancı, yarı toptancı, perakendeci, seyyar-satıcı ve pazar yeri satıcılarının vasıflarının ve birinci maddede yazılı ticaret şubeleriyle eşya ve madde gruplarının tefrikinde tereddüd hasıl olduğu takdirde, mahallî Belediye encümeni, ticaret odasının mütealası olmak suretile, keyfiyeti bir karara bağlar.

Madde 5 — A) Birinci maddede yazılı eşya ve maddelerle aynı maddede bahsi geçen dükkân ve mağazalarda satılan sair mevada fiatı gösterir etiket konur. Bu etiketler, malın mahiyetine ve ticarî usul ve âdetlere göre, malın veya aynı fiattaki mal gruplarının üzerine konmak, bunlara her hangi bir bağ ile raptedilmek, asılmak, bir sopaya, sehpaye takılmak gibi suretlerle kullanılır.

Ancak, etiketlerin müşterilerce iyice görülebilecek ve hangi mala ait ise ona taallüku serahatle belli olacak surette konması lâzımdır.

B — Esasen üzerinde fiatı yazılmış olarak kapalı kap veya ambalajlar içinde satışa arz edilen (içkiler, bütün paketleri ilah.. gibi) mallar üzerine ayrıca etiket konulması mecburi değildir.

C — Mahrukat maddelerini satan dükkân ve depolarda, bu malların fiatları bir levhaya yazılarak, bu levha dükkân veya deponun müşterilerce iyi görülebilecek bir tarafına asılır. Bu levhadan maada, mallar üzerine ayrıca etiket konması caizdir.

D — Birinci maddede yazılı yiyecek ve içecek maddeleri satan dükkânlarda, aynı zamanda, dükkânda istihlak edilmek üzere satış yapıldığı takdirde, bu suretile yapılan satışların fiatları bir levhaya yazılarak bu levha satış yerinin müşterilerce iyi görülebilecek bir tarafına asılır.

Bunlar haricinde kalan satışlarda mala etiket koymak mecburiyeti bakidir.

E — Fiat ve evsafın ağaç, karton veya maden gibi maddelerden yapılmış rakam ve harflerle de beyanı caizdir.

Madde 6 — Etiketlerin murabba, müstatil, müselles veya daire gibi muntazam bir şekilde kesilmiş olması lâzımdır.

Bunların müşterilerce görülmeye kifayet edecek büyüklükte olması, etiket üzerindeki fiat rakamlarının ve bu kararnameye göre yazılması mecburi olan hallerde evsafa müteallik kelimelerin okunaklı, muntazam, kâfi büyüklükte, başka rakam ve kelimelerle iltibasa mahal vermeyecek surette yazılması şarttır.

Etiketlere fiat; lira, kuruş, para kelimeleri veya T. L., Kş., Pr. remizleri ile birlikte yazılır.

Madde 7 — A) Süttan mamul yağların fiat etiketlerine, eritilmemiş yağlar için «tereyağ» ve eritilmiş yağlar için «sade yağ» kelimeleri ilâve olunur.

Bundan başka mer'î kanun ve nizamlar mucibince, menedilmemiş olan boyalar vasıtasıyla tabii rengi değiştirilmiş yağların etiketlerine «bo - yalı»; karıştırılması menedilmemiş olan nebatî ve sair hayvanî yağlar ve yabancı maddelerle karışık yağların etiketine «karışık», içine - tuzdan başka - yabancı hiç bir madde karıştırılmamış olan saf yağların etiketine de «halis» kelimeleri ilâve edilir.

Boyalı ve karışık yağların satılması menedilmiş olan mahallerde bil - lûmum yağların etiketleri üzerine, nevine göre «tereyağ» veya «sade yağ» yazılmakla iktifa olunur ve bu adlar, içine - tuz hariç olarak - ya - bancı hiç bir madde karıştırılmamış olan saf yağı ifade eder.

B) Zeytinden elde edilip de, içine sair bilûmum nebatî ve gayri ne - batî yağlar karıştırılmış olan yemeklik zeytin yağlarının etiketine «halis zeytinyağı»; sair yağlarla karıştırılmış olan yemeklik zeytinyağlarının etiketine «karışık zeytinyağı» kelimeleri yazılır.

Yemeklik karışık zeytinyağı satışı menedilmiş olan mahallerde ye - meklik zeytin yağlarının etiketleri üzerine «zeytinyağı» yazılmakla ik -

Canlı hayvanları Yutanlar

(4 üncü sahifeden devam)

rar canlı olarak çıkarmak mesele - sine gelince iş değişir. Bazıları, kolayca çıkarılır. Bazıları da doktora müracaat mecburiyetinde kalırlar. Fakat, bu tehlikeli bir şeydir.

GAZOMOTR ADAM

Size bunlardan daha ehemmi - yetlerini anlatayım. Bu tıp tari - hinde görülmemiş bir vak'adır. Almanyanın küçük şehirlerinin birinde bir kurşuncu amele bir kazaya uğramıştı. Bu kaza netice - sinde arkadaşlarından ikisi öldü. Amele, Bronşlarının gazdan mü - teessir olmadığını gördü. Ve bun - dan istifadeyi düşündü. Varyete numaraları yapmak için idmana başladı. Numarası yirmi litre gaz yutmakta, bu suretle büyük bir servet yaptı. Gazları yutuyor, sonra ağzına bir lâstik boru al - yor, yavaş yavaş gazları çıkarı - yordu.

«Fakat hazım borularımı muha - faza için evvelinden dört beş litre süt içiyordu. Bence bu bir harika - dır...»

Gümrük Muhafaza Genel Komutanlığı İstanbul Satınalma Komisyonundan:

Eşyanın cinsi	Mikdarı	Tasınlanan Tutarı Lira Kr.	İlk Teminatı Lira Kr.	Eksiltmenin Nevî Tarihi günü saatı
Eğer takımı	173 tane	10380 00	779 00	Pazarlık 27/9/938 salı 11 de
Erat kun - durası	3240 çift	14904 00	1118 00	Kapalı zarf » » 14 »
Altı erat ye - menisi	1333 çift	2999 25	225 00	Açık eksiltme » » 15 »

1 — Yukarıda yazılı eşyanın gösterilen gün ve saatlerinde nevelerine göre eksiltmeleri yapılacaktır.

2 — Evsaf ve şartnameleri komisyondadır. Görülebilir.

3 — İsteklilerin o gün kapalı zarfla eksiltmesine girebilmek için bir saat evveline kadar 2490 sayılı kanunun 32 inci maddesi hükmünce hazırlıyacakları teklif mektuplarını Galata eski İthalât Gümrüğü binasın - daki komisyona vermeleri; açık eksiltme ve pazarlığa gireceklerin de gün ve saatinde ilk teminat makbuzları ve kanunî vesikalarile birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri. «6278»

Devlet Basımevi direktörlüğünden:

Kültür Bakanlığı tarafından nesredilen Lise ders kitaplarının basım işleri bitirilerek bugünden itibaren Çemberlitaşta «Kültür Bakanlığı Ya - yınevinde» satışına başlanmış olduğu bildirilir. (6332)

tifa olunur ve bu ad, içine zeytin tanesinden elde edilen yağdan gayri her hangi bir yağ karıştırılmamış olan halis zeytin yağlarını ifade eder.

Gıda maddesi olmaktan başka suretle istimal edilmek üzere satı - lan zeytin yağları etiketine hangi istimala mahsus olduğu yazılır.

C) Yağlı tanelerden elde edilen yağların etiketlerine, fiattan başka «susam yağı», «pamuk yağı», «haşhaş yağı» ilâh.. gibi cisimleri de yazı - lır. Vejetalin ve Margarin yağları hakkında da aynı hüküm caizdir.

D) Kapalı ve damacanalarda içinde satılan menba sularının (Taş - den, Karakulak, Çene) ve maden sularının da (Karahisar, Kisarna) gibi nevelerini gösteren bir etiket şişe ve damacanalara üzerine yapıştırılır.

E) Kasaplık hayvan etleri üzerine konacak etiketlere fiattan, başka etin, «kuzu, koyun, keçi, dana, sığır, domuz» gibi cinsleri koyun eti etiketlerine de koyun etinin «Karaman, Kıvrırcık, Dağlıç» gibi neveleri de yazılacaktır.

F) Bu kararname hükümlerine göre etikete ilâvesi icabeden evsafı, kapalı kap ve ambalajları üzerinde esasen yazılı olarak satışa arz edilen mallarda, bu evsafın ayrıca ilânı mecburi değildir.

Madde 8 — A) Etiketler veya kararnamede yazılı sair vasıtalarla müşterilerin itilâma vazolunan perakende fiat, peşin satış fiatıdır.

B) Taksitle satışlar için ayrıca fiat tatbik edildiği takdirde, etiket - ler vasıtasıyla beyan olunan fiatlara yapılacak zam miktarı veya taksitli fiat mağazada asılacak bir levha ile veya malın etiketine yazılmak su - retile müşterilerin itilâma konur.

C) Bir malın kilo, adet ilâh.. satış vahidi fiatı ile çuval, teneke, dü - zine ilâh.. fiatları farklı olduğu takdirde, keyfiyet bir levha ile veya eti - ket üzerine yazılmak suretile müşterilerin itilâma konur.

Madde 9 — A.) Hem toptan «veya yarı toptan» ve hem perakende satış yapan dükkân ve mağazalarda, müşterilerce iyi görünür bir ma - halde metni aşağıda yazılı bir levha asılır:

«Perakende satışlarımız pazarlıksızdır.»

B) Yalnız perakende satış yapıp da sattığı malların tamamı bu ka - rarname ile pazarlıksız satış usulüne tâbi tutulmuş olan dükkân ve ma - ğazalarda müşterilerce iyi görünür bir mahalle metni aşağıda yazılı bir levha asılır:

«Burada pazarlıksız satış yapılır.»

Madde 10 — Bu kararnamenin birinci maddesinde sayılmış olan ticaret şubelerinden, kendi rızasıile pazarlıksız satış yapmağı kabul eden dükkân ve mağazalar, 9 uncu maddede yazılı şekilde bir levha asmak suretile 3489 numaralı kanun ile işbu kararname hükümlerine tâbi olu - lar.

Madde 11 — Belediye idareleri 3489 numaralı kanuna göre mah - kûm tacirlerin sicilini tutacaktır. Bu maksatla, hakkında zabıt varaka - sı tutulmuş olan her tacire bir fiş tahsis edilerek bu fişe tacirin hüvi - yetine, ticarî ikametgâhına ve nev'i ticaretine müteallik malûmatın başka zabıt varakasının tarih ve numarası, zabıt varakasının tutulma - sını icab ettirmiş olan suç, tertib olunan cezanın nev'i, cezanın katiyet kesbettiği tarih ve lüzumlu görülecek sair malûmat dercedilir.

Madde 12 — Alâkadar Belediyelerce, 3489 numaralı kanun hükü - mlerine tevfikân yapılacak takibata mahsus olmak üzere maksada uygun şekilde tertib edilmiş hususî zabıt varakaları kullanılır.

Madde 13 — İktisad Vekâleti, lüzum gördüğü takdirde, muayyen mallar etiketlerinin şekil, eb'ad ve konulma suretini tayin eder.

Madde 14 — Bu kararname alâkadar belediyelerce mahallî gazete - lerle nesredilecektir.

Mafsal Ağrıları

Çok müthiş anlar geçirir. Fakat bir tek kase GRIPİN almakla, bütün şiddetine rağmen romatizma ağrı - sını çabucak sindirmek kabildir. Çünkü hususî bir tertiple yapılan GRIPİN kaşeleri en muannid ağrı - ları kısa zamanda geçirir.

GRIPİN

Hızır gibi imdadınıza yetişir, ağrı - larınızı, acılarınızı defeder. İca - bında günde 3 kase alınabilir. İsmi - ne dikkat. Taklidlerinden sakınınız. Ve GRIPİN yerine başka bir marka verilerse şiddetle reddediniz.